

HET BIJBELBOEK

EXODUS

UIT DE 'SYNOPSIS' DEEL 1
VAN J.N. DARBY

© UIT HET WOORD DER WAARHEID

DE 'SYNOPSIS' IS EEN DIEPGAAND COMMENTAAR
OP DE HELE BIJBEL,
VERSCHENEN IN 8 DELEN BIJ DEZE UITGEVER.

VOOR BEGINNERS VERWIJZEN WE NAAR:

- 'GODS WOORD VOOR ELKE DAG'
- AANTEKENINGEN OP EXODUS, C.H. MACKINTOSH
- GEHEILIGD DOOR ZIJN HEERLIJKHEID (EXODUS), E. DENNETT

MET DANK AAN BR. H.C.M. TEN HAAKEN VOOR ZIJN INITIATIEF EN INZET!
DEZE EERSTE DIGITALE VERSIE KAN NOG ENKELE SCANFOUTEN BEVATTEN, WAARVOOR ONZE EXCUSES.
ER WORDT AAN GEWERKT DEZE TEKST NOGMAALS DOOR TE NEMEN.
TOCH DENKEN WE DAT HIJ NU AL NUTTIG KAN ZIJN VOOR BELANGSTELLENDE.

INHOUD

EXODUS (INLEIDING)

Hoofdstuk 3

Hoofdstuk 4

Hoofdstuk 5-11

Hoofdstuk 12-13

Hoofdstuk 14

Hoofdstuk 15

Hoofdstuk 16-19

Hoofdstuk 20

Hoofdstuk 21-24

Hoofdstuk 25

Hoofdstuk 26

Hoofdstuk 27

Hoofdstuk 28

Hoofdstuk 29

Hoofdstuk 30-31

Hoofdstuk 32

Hoofdstuk 33

Hoofdstuk 34

Hoofdstuk 35-40

Verklaring over EXODUS (Synopsis deel I)

Auteur: John Nelson Darby

INLEIDING

De bevrijding van het volk van God

Het algemene en kenmerkende onderwerp van het boek Exodus is: de bevrijding van het volk van God, en de verlossing, die door God tot stand gebracht is en hun vestiging als een volk dat Hem als eigendom toebehoort. We zien hier Israël onder de wet of onder de regering van God, Die in lankmoedigheid handelt; van een God, Die, nadat Hij Zijn volk tot Zich heeft gebracht, ook nog een middel verschaft om weer tot Hem te naderen, voor het geval dit volk ontrouw zou worden. Maar dit betekent nog niet een werkelijk ingaan tot Zijn tegenwoordigheid. De voorhang was nog niet gescheurd. God kwam niet tot hen uit, en zij konden niet ingaan tot Hem.

Vershil met het Christendom

Dit is van werkelijke betekenis, en karakteristiek voor het verschil met het Christendom. God kwam in Christus in liefde tot zondige mensen, en de mens is in gerechtigheid ingegaan tot God. En bovendien is de voorhang gescheurd van boven naar beneden. De wet eiste van de mens wat hij als kind van Adam moest zijn. Het gevolg van het houden van de wet was leven, en van het niet houden de vloek. De verbindingen van God met Zijn volk waren in het begin in genade; maar dit bleef niet zo en nooit is het volk met inzicht in haar aard in deze verbinding ingegaan. En evenmin verstonden ze deze genade, zoals zondaars die haar nodig hebben.

We willen thans deze verschillende lessen gaan onderzoeken.

Geschiedkundige omstandigheden

In de eerste plaats worden ons hier de geschiedkundige omstandigheden voorgesteld, die in verband staan met de gevangenschap van Israël, de vervolgingen die dit volk moest doorstaan. Verder het voorzienige oppertoezicht van God, Die antwoord geeft aan het geloof van de ouders van Mozes en zo de raadsbesluiten van Zijn Genade uitvoert. Daardoor wordt niet alleen het leven van het kind gespaard, maar wordt hij ook in een verheven positie aan het hof van Farao geplaatst. De dingen, die op aarde gebeuren, worden door God Zelf gewerkt. Hij maakt alles van tevoren gereed, als er voor de mens nog niets zichtbaar is.

Maar al antwoordt de voorzienigheid van God altijd op het geloof, en al handelt zij om Gods plannen te doen vervullen en de wandel van Zijn kinderen te controleren - ze is niet de gids van het geloof, hoewel gelovigen die geen helder inzicht hebben in de wil van God, haar soms daarvoor willen gebruiken. Het geloof van Mozes komt hierin tot uiting, dat hij, als hij opgegroeid is, afstand doet van alle voordelen die hem de positie gaf waarin God hem door Zijn voorzienige zorg had geplaatst. Deze voorzienigheid van God kan en zal dikwijls, voor datgene zorgen dat de dienstknechten van God in verschillende opzichten, als uitverkoren vaten, geschikt maakt tot hun werk. Maar ze kan nooit de kracht van hun werk zijn. Deze

twee dingen moet men dan ook nooit met elkaar verwarren. Ze geeft voordelen, opdat het prijsgeven daarvan een getuigenis zou zijn van de werkelijkheid van het geloof en de kracht van God, die in de ziel werkt. Het voordeel wordt gegeven, opdat men er afstand van zou doen. Dit maakt deel uit van de voorbereiding van de arbeider.

Het geloof van Mozes

Het geloof van Mozes handelt door de liefde, die hem aan God verbindt, en dus ook aan het volk van God dat in verdrukking is. Maar het openbaart zich niet hierin, dat Mozes hulp en ondersteuning geeft aan dit volk, waartoe zijn positie hem in staat zou hebben gesteld. Het geloof doet beter. Het brengt hem ertoe zich met het volk één te maken, bedenkende dat het het volk van God is. Het geloof klemt zich vast aan God en waardeert de band, die tussen! Hem en Zijn volk bestaat en het wil in die gemeenschap delen. Daarom denkt het niet aan bescherming door aardse macht, alsof de wereld enig gezag zou hebben over het volk van God, en in staat zou zijn het te zegenen. Neen, het geloof erkent, dat alle kracht is in de band, die het volk met God verbindt. Het voelt (want het is geloof) dat God Zijn volk liefheeft; dat het Zijn eigendom op aarde is, en kostbaar voor Hem. Door liefde wil het delen in de positie van dit volk en het plaatst zich in dezelfde positie. Dit heeft Christus ook gedaan. Het geloof der getrouwen bestaat hierin, dat ze Christus volgen in Zijn weg van liefde, hoe groot ook de afstand mag zijn, die tussen hun wandel en die van Christus bestaat.

Hoeveel redenen zouden Mozes aanleiding hebben kunnen geven om daar te blijven, waar de voorzienige zorg van God hem had geplaatst en dat zelfs onder het voorwendsel, dat hij op die manier meer voor het volk zou kunnen doen! Maar dat zou een steunen op de kracht van Farao hebben betekend, in plaats van de band te erkennen, waarmee God aan Zijn volk was verbonden.

Het resultaat zou misschien geweest zijn, dat het volk een verlichting van druk had ontvangen van de wereld. Maar van een bevrijding, tot stand gebracht door de liefde en kracht van God, zou dan geen sprake zijn geweest! Mozes zou inderdaad voor veel moeite gespaard zijn gebleven, maar zijn ware eer had hij dan verloren. Farao zou gevleid zijn en zijn gezag over het volk van God erkend? Israël zou in slavernij zijn gebleven, leunend op Farao, in plaats van God te erkennen in de kostbare en heerlijke gemeenschap van Zijn volk met Hem. God Zelf zou niet verheerlijkt zijn geworden. Dit alles zou gebeurd zijn, als Mozes in de positie was gebleven, waarin de voorzienige zorg van God hem had geplaatst. En hij zou inderdaad daarin gebleven zijn, als hij zich door menselijke redeneringen en overwegingen had laten leiden. Immers, God had hem toch in die positie gebracht! Maar het geloof deed hem die plaats verlaten. Alles zou bedorven zijn geweest, als hij aan het hof van Farao gebleven was.

Mozes maakt zich dus één met het volk van God. De eerste handelingen, waardoor hij tot zijn volk nadert, dragen misschien het stempel van een zekere werkzaamheid die naar de natuur is, en het onbewuste bezit van een kracht, die niet alleen van Boven is. Toch wordt deze éérste toewijding door de Heilige Geest als een goede en acceptabele vrucht van het geloof beschouwd. (Hb.11:24,26) ¹ Maar het had meer volkomen onderworpen aan God moeten zijn en haar uitgangspunt in Hem alleen moeten hebben in gehoorzaamheid aan Zijn uitdrukkelijke Wil. We zien hier een voorbeeld van de wijze, waarop de Heer dikwijls handelt. Aan de vurige ijver en krachtsinspanning van de getrouwheid wordt toegestaan zich te openbaren, maar dan stelt God het werktuig voor korte tijd terzijde, om het te leren dat de

dienst rechtstreeks en volkomen van Hem afhankelijk moet zijn. De geschiedenis van Jezus Zelf toont ons iets overeenkomstigs, en wel met betrekking tot de tijd, die verliep van het moment af dat Hij voor het eerst in de tempel verscheen tot aan Zijn openbare bediening, gedurende welke periode Hij niet openlijk werkzaam was. Vanzelfsprekend, voor de Heer bestonden er geen misrekeningen of vergissingen en daarom had Hij ook geen enkele uiterlijke leiding nodig - door de voorzienige zorg van God gewerkt - die ten doel had Hem weer terug te brengen. De volmaaktheid van de energie des levens in Hem, deed Hem altijd handelen in het bewustzijn, "Wiens Zoon Hij was en deed Hem tegelijkertijd - in de omstandigheden, waarin Hij zedelijk was geplaatst - aan de wil van Zijn Vader onderworpen zijn. Maar de Heer, als de Zoon geopenbaard, toen Hij Zich met de(leraars in de tempel bevond, was daarna tot aan het tijdstip door God bepaald, aan Jozef en Maria onderdanig. In beide posities zien we Hem even volmaakt. Mozes is bij al zijn getrouwheid toch nog bang. Aan de ene kant is hij beducht voor de kracht, die hem (misschien onbewust) een zekere houding van energie had verleend (want de mens heeft ontzag voor datgene waaraan hij zijn kracht ontleent), en aan de andere kant wordt hij afgestoten door het ongeloof van hen, tot wie zijn liefde en trouw hem hadden gedreven (want „ze hebben hem niet begrepen") en hij vlucht naar de woestijn. Het feit zelf is een beeld van de Heer Jezus, Die verworpen werd door het volk, dat Hij liefhad.

Er is een verschil tussen dit type en dat van Jozef. Jozef neemt - als hij de gevangenis verlaat, waarin hij als een ter dood veroordeelde geweest is - de positie in van de Heer Jezus verhoogd aan de rechterhand van de hoogste troon over de volken, en aan het einde ontvangt hij zijn Broeders, van wie hij gescheiden is geweest. Zijn kinderen zijn voor hem in deze tijd van scheiding een teken van zijn zegening Hij noemt hen:

Zipora en Asnath, beelden van de gemeente

Manasse, „want God heeft mij doen vergeten al mijn moeite en het ganse huis van mijn vader", en Efraïm, „want God heeft mij doen wassen in het land van mijn verdrukking". Maar Mozes is het beeld van Christus, gescheiden van Zijn broeders ². Hoewel Zipora, evenals Asnath de vrouw van Jozef, beschouwd kan worden als een beeld van de Gemeente, voor zover ze de Bruid is van de verworpen Bevrijder, gedurende de tijd dat deze laatste gescheiden is van Israël, het hart en de gevoelens van Mozes worden volkomen beheerst door de gedachte, dat hij van Israël verwijderd is. Dit komt dan ook tot uiting in de namen, die hij aan zijn kinderen geeft. Zijn broederlijke genegenheden, zijn gedachten, zijn rust, zijn vaderland, alle zijn bij dat volk. Overal elders is hij alleen een vreemdeling. Mozes is het beeld van de Heer Jezus, als de bevrijder van Israël, Hij noemt zijn zoon Gersom, d.w.z. „vreemdeling daar", „want, zei hij, ik ben een vreemdeling geworden in een vreemd land". Jethro stelt ons de volken voor, tot wie Christus met Zijn Heerlijkheid is uitgeweken, toen de Joden Hem hadden verworpen.

Voetnoten:

¹ Dit is dikwijls het geval met kinderen van God die in hun beginselen en begeerten trouw zijn, maar met zichzelf en hun eigen krachten nog niet hebben afgedaan. Dit laatste is alleen het geval, als het eigen ik geheel geoordeeld en gekend wordt, en om zo te zeggen door Christus vervangen wordt, om eenvoudig de wil van God te doen. Maar de wereld is altijd sterker dan de vleselijke kracht van de christen.

² Als type kwam hij tot de zijnen en zij verwierpen hem; zie het volgende. Stefanus laat dit in zedelijk opzicht

zien (Hd.7); en zo is Christus van Zijn broeders in de wereld (Israël) gescheiden, tot Hij in kracht terugkeert.

Verklaring over EXODUS (Synopsis deel I)

Auteur: John Nelson Darby

Hoofdstuk 3

God ziet om naar Zijn volk

Maar tenslotte ziet God om naar Zijn volk en Hij geeft niet alleen het geloof dat zich met Zijn volk één maakt, maar openbaart ook de kracht die het volk moet bevrijden. Deze Mozes, die als overste en rechter verworpen was, moet in het midden van Israël en van de wereld als vorst en bevrijder verschijnen.

Stefanus haalt deze twee voorbeelden aan als hij voor het Sanhedrin staat om de gewetens van zijn rechters te overtuigen van een soortgelijke maar veel grotere zonde in het geval van Christus.

God zendt Mozes

God - Die Mozes schijnbaar aan de macht van zijn vijanden had overgelaten, zonder zijn geloof te erkennen - openbaart Zich nu aan hem als hij alleen is, met het doel hem te zenden om Israël te bevrijden en de wereld te oordelen.

Het zenden van Mozes en zijn lang omzwerven in de woestijn is uit een praktisch oogpunt gezien vol lering. We zien hier God Zelf, Die de verwachting van het vlees te niet doet en de kracht ervan vernedert. Hij maakt van de aangenomen zoon van het koningshuis een herder, onder bescherming van een vreemde, en dit voor een tijdsduur van veertig jaren; opdat het werk dat hem zou worden toevertrouwd, een werk van gehoorzaamheid zou zijn en de kracht alleen van God. Voor de hoop van Mozes en de genegenheid van zijn hart, was deze gehele tijd een tijd van afwachten. Geen enkele menselijke uitkomst was te zien.

God openbaart zich aan Mozes onder de naam Jahweh

Maar God openbaart Zich nu aan Mozes, onder de naam van Jahweh. Met de vaders had God Zich in verbinding gesteld onder de naam van Almachtige. Dat hadden ze nodig, en God vond Zijn verheerlijking hierin, dat de vaders zich op hun pelgrimsreis onder Zijn bescherming plaatsten. De naam, die Hij thans aanneemt, houdt in, dat Zijn volk geroepen wordt voortdurende betrekkingen te onderhouden met Hem, Die gisteren, heden en tot in alle eeuwigheid dezelfde is; Die in getrouwheid vervult wat Hij in genade begonnen is en Die tegelijkertijd de volmaaktheid van Zijn rechtvaardigheid toont. Met betrekking tot ons noemt Hij Zich Vader en handelt ten opzichte van ons naar het karakter van deze voor onze zielen zo gezegende naam. ³ Maar deze naam van Jahweh is niet de eerste naam, die Hij Zich geeft, als Hij Zich door tussenkomst van Mozes met Zijn volk in verbinding stelt. Hij toont Zich eerst als Degene, Die in hen' belangstelt uit liefde tot hun vaders, wiens God Hij was. Hij zegt, dat Hij hun jammer gehoord en hun verdrukking gezien heeft en dat Hij neergekomen is, om hen te bevrijden. Treffende uitdrukking van de genade van God! Hierop zendt Hij Mozes naar Farao, om het volk uit Egypte te doen optrekken.

Maar helaas, de mens is door de zonde zodanig geworden, dat gehoorzaamheid een zwakke drijfveer voor hem is, als ze niet in de een of andere vorm met de energie van het vlees verbonden is. Mozes, die veertig jaar tevoren vol ijver was om een Egyptenaar te doden, heeft deze vleselijke energie verloren, en als God hem roept naar Egypte te gaan voor de bevrijding van Zijn volk, maakt hij bezwaren. God geeft daarop een teken, om hem te bewijzen dat Hij met hem zal zijn. Maar dit teken, waarvan de vervulling na de uittocht van Egypte moest plaats vinden, was alleen bestemd om Mozes te versterken en te verblijden, nadat hij gehoorzaamd had.

God verklaart Zijn Naam als de IK BEN

Mozes heeft echter nóg bezwaren. Ook hieraan komt God in Zijn goedheid tegemoet, totdat ze zich niet meer als zwakheid openbaren, maar uitingen van ongelof worden. Want het toegeven aan eigen zwakheid eindigt in ongelof. Bij de opdracht, die God aan Mozes toevertrouwt, verklaart Hij Zijn Naam: „IK BEN!“ Maar als Hij zegt te zijn „Ik ben, die Ik ben“, dan neemt Hij voor altijd als naam op aarde aan de „God van Abraham, van Izaäk en van Jakob“. En dit is een belangrijk beginsel, voor wat de wegen van God betreft. „IK BEN“, is Zijn eigen wezenlijke naam, als Hij Zich openbaart. Maar wat Zijn regering en Zijn betrekkingen met de aarde betreft, is de naam „God van Abraham, van Izaäk en van Jakob“ wat de mensen - door alle eeuwen heen - aan Hem moet herinneren. Dat gaf aan Israël - thans door God bezocht en onder de bescherming van deze naam aangenomen - een zeer bijzondere plaats.

Abraham is de eerste die door God werd geroepen om uit de wereld te gaan; de eerste, aan wie God belofte heeft gegeven. God heeft hem als eerste openlijk van de wereld afgezonderd, zodat Hij Zich zijn God noemt. God noemt Zich nooit de God van Abel, of de God van Noach, al is Hij natuurlijk in algemene zin, de God van iedere heilige. Bij Abraham wordt voor het eerst verklaard dat het geloof de weg van de gerechtigheid is. In Eden had God, bij het veroordelen van de slang, de eindoverwinning van het zaad van de vrouw aangekondigd. In Abel had Hij laten zien, welk offer Hem aangenaam is van de zijde van de zondaar: Niet de vruchten van zijn werken - hij is immers onder het oordeel geplaatst - maar het bloed, dat de Genade van God hem had gegeven en dat aan de behoeften van de zondaar beantwoordt. En dit bracht voor de mens die door het gebrachte offer tot God naderde, een gerechtigheid tot stand, die naar zijn offer, dat is Christus Zelf, was afgemeten ⁴. In Henoch heeft God de volkomen en besliste overwinning over de dood geopenbaard; en door hem tot Zich te nemen, de opneming van de rechtvaardige. In Noach, de verlossing door de oordelen heen, als de wereld geoordeeld wordt. Dan begint een nieuwe wereld, als de vloek over de aarde ophoudt, op grond van de liefelijke reuk van het offer en van het verbond, dat de wereld voor elke toekomstige vernietiging door water vrijwaart. Ziedaar, wat God al voor de mensen had geopenbaard!

Het Zaad van Abraham de vader van alle gelovigen, Onder deze naam is Israël het beloofde volk

Maar in Abraham zien we, (na het oordeel over Babel) een man die geroepen wordt uit de wereld, die thans andere goden diende, uit te gaan, en die als een afgezonderde, in onmiddellijke verbinding met God wordt gebracht; een persoon, aan wie de belofte worden gedaan en die geroepen is het voorwerp en de drager van de belofte van God te zijn. Dit gaf hem een zeer bijzondere positie. God was zijn God. Hij had een van de gehele wereld afge-

zonderde plaats met God, als erfgenaam van de belofte. Hij is de stamvader, de wortel van al haar erfgenamen. Christus Zelf kwam in de wereld als het Zaad van Abraham, die wat de aarde betreft, ook de vader is van alle gelovigen. Onder deze naam is Israël het beloofde volk. Naar de verkiezing zijn ze beminden om der vaderen wil. Onder deze naam - als Zijn eeuwige gedachtenis - zou God daarom nu Israël verlossen.

Tegelijk voorzegt God, dat Farao het volk niet zal laten gaan. Maar God plaatst Zich nu openlijk op het terrein van Zijn gezag en recht ten opzichte van het volk en eist gezaghebbend, dat Farao Zijn rechten zal erkennen. Als hij weigert dit te doen, zal hij worden geoordeeld door de macht van God.

Voetnoten:

³ Vergelijk Mt.5 en Jh.17. In het duizendjarig rijk zal Zijn Naam zijn „de Allerhoogste“. Zie de belangrijke verbinding van drie van deze Namen in Ps.91. De Vadernaam wordt in de Psalmen niet gevonden: de Zoon heeft die geopenbaard. De andere drie staan in verbinding met de aarde en het bestuur over de wereld. De Vadernaam stelt ons in de positie van zonen van God, in dezelfde verhouding met God waarin Christus Zelf is, en als de tijd komt, om te zijn als Hij is en erfgenamen van God.

⁴ Merk in Hb.11 op, dat het niet de goddelijke gave van Christus voor ons is, maar het komen tot God in het geloof in Hem.

Verklaring over EXODUS (Synopsis deel I)

Auteur: John Nelson Darby

Hoofdstuk 4

God werkt mee door tekenen

Mozes blijft bezwaren maken, en God geeft hem nog meer tekenen. Het schijnt me toe, dat deze tekenen, wat hun aard betreft, typen zijn. Het tweede is het beeld van de zonde en van de genezing ervan; het eerste de satanisch geworden macht, die, als ze door God wordt opgeëist, de staf van God wordt in de handen van Mozes. Het derde teken tenslotte, laat ons zien dat wat God gegeven had opdat er verkwikking en leven zou zijn, maar wat in oordeel en dood wordt veranderd.

Maar we moeten het verschil opmerken tussen wat aan Mozes gegeven en wat in Egypte gedaan werd. Hier vinden we in de twee persoonlijke tekenen, dat de macht waarvoor Mozes vlucht, in zijn hand de staf van God wordt, en daarna herstel: de melaatsheid wordt genezen. Het water dat bloed wordt is eenvoudig een oordeel. In Egypte wordt dit tweede teken niet gevonden, want Mozes handelde daar voor God. Maar de andere twee worden des te sterker ontwikkeld. In het tweede gaat het om de persoonlijke genezing en niet om de verwijdering van de zonde. Maar de macht van God vernietigt totaal alle openbaring van de macht van Satan en de Nijl, de aangebeden bron van welvaart voor het vlees en de wereld, wordt nu voor beide dood en oordeel. Mozes maakt echter nog tegenwerpingen en de toorn van God ontbrandt tegen hem. Toch handelt God in genade maar op een voor Mozes verneederende wijze. Hij geeft hem z'n broer Aäron als hulp. God had Aäron daartoe reeds voorbereid en hij had Egypte al verlaten om Mozes te ontmoeten. Want de dwaasheid van de kinderen van God - die tot hun eigen schande en nadeel is - werkt toch mee om de plannen van God te verwezenlijken.

Wat de macht ook moge zijn van Hem Die bevrijdt, de besnijdenis is noodzakelijk bij hem, die belang bij de bevrijding heeft of als instrument door Hem wordt gebruikt; want de bevrijdende God is een heilig God. Het is in heiligheid en door de zonde te oordelen dat Hij bevrijdt. God verdraagt geen zonde bij hen met wie Hij verbonden is en die Zijn medewerkers zijn, want Hij zal uit Zijn plaats uitgaan om te oordelen (zie Js.26:21). Voor ons gaat het er om, der zonde gestorven te zijn: de ware besnijdenis.

God kan het vlees niet gebruiken

Onze Mozes is voor haar, die met hem te doen heeft, een bloedbruidegom. God kan Zich niet van het vlees bedienen, als er gestreden moet worden tegen Satan. Noch met betrekking tot Zich Zelf, want Hij neemt Zijn plaats als Rechter in, noch met betrekking tot Satan, die er rechtens macht over zou hebben. God veroordeelt daarom het vlees ter dood en dit oordeel is voor ons op het kruis voltrokken, waar Hij, „Die geen zonde gekend heeft, voor ons zonde werd gemaakt.” (2Ko.5:21. Vergelijk Rm.8:3). En Hij wil ook, dat dit bij elk van Zijn kinderen zedelijk waar wordt gemaakt. Dit is zo voor hen die de Gemeente vormen, want zij kunnen zich voor gestorven houden. Wij dragen in ons lichaam het sterven (de doding) van de Heer Jezus (2Ko.4:10). ⁵

Deze waarheid, dat God het vlees niet kan verdragen, zal in de laatste dagen in al haar klaarheid blijken, als Hij tegen alle vlees zal getuigen. Dan zal Hij, terwijl Hij Zich vereenzelvigd met het overblijfsel van Zijn volk, dit overblijfsel (dat geestelijk geen deel had aan de gemeenschap van het lijden van Christus: de christelijke positie) door het vuur laten gaan (Za.13:9). God zal Jeruzalem reinigen door de geest der uitbranding.

Voetnoten:

⁵ In Kol.3 vinden we Gods oordeel over hem in wie Christus is (verg. Rm.8:10); in Rm.6 wordt het door het geloof aangenomen; in 2Ko.4 wordt het praktisch verwerkelijkt. En God beproeft het geloof, maar om de; ziel er in te versterken. Zie 2Ko.1 en 4.

Verklaring over EXODUS (Synopsis deel I)

Auteur: John Nelson Darby

Hoofdstuk 5-11

Strijd is een ernstige en moeilijke zaak

Bij het horen van de tijding van Gods goedheid, geloofden de Israëlieten en aanbaden. Maar strijden tegen de macht van het kwaad is geheel iets anders, dan de blijdschap die veroorzaakt wordt door de tijding dat het volk bevrijd zal worden. Deze bevrijding zou eerst volgen na de strijd, en strijd is een ernstige en moeilijke zaak. Satan wil het volk niet laten gaan, en God laat deze tegenstand toe, om het geloof van Zijn volk op de proef te stellen en ze aan Zijn tucht te gewennen. En ook om een luisterrijke openbaring van Zijn macht te geven, zelfs in die plaatsen, waar Satan zijn regering heeft gevestigd. Wij moeten leren, en dikwijls op pijnlijke wijze, dat we in het vlees zijn en onder de macht van Satan; en dat we geen kracht hebben onze eigen bevrijding te bewerken, zelfs niet met de hulp van God. Het is de verlossing van God in de dood en opstanding van Christus, verwerkelijkt in de kracht van de Geest, die ons gegeven is, toen Hij de verlossing had volbracht en Zich gezet had aan de rechterhand van de Majesteit in de hemelen, dat bevrijdt: want vergeving en ontkoming aan het oordeel is nog geen bevrijding. Het ene staat in verbinding met de zonden en de toepassing van de gerechtigheid van God; het andere met de zonde en haar macht.

Voordat de bevrijding komt - als de hoop van het volk ontwaakt is - wordt de onderdrukking, waaronder het zucht, sterker dan ooit. Het volk had nu liever gezien, dat men ze in hun slavedienst met rust had gelaten. Maar het gaat om de rechten en de raadsbesluiten van God. Het is nuttig, dat het volk geheel en al losgemaakt wordt van deze volkeren, die hun onder Gods toelating tot een kwelling geworden zijn.

Mozes doet de tekenen. De tovenaars doen ze door de macht van Satan na, om het hart van Farao te verharderen. Maar als het er om gaat, leven te scheppen (stof wordt luizen), dan worden ze gedwongen daarin de hand van God te erkennen.

Verklaring over EXODUS (Synopsis deel I)

Auteur: John Nelson Darby

Hoofdstuk 12-13

Het bloed beveiligt tegen het oordeel

Ten slotte voert God Zijn oordelen uit en Hij slaat de eerstgeborenen, die de vertegenwoordigers zijn van het gehele volk.

Bij de bevrijding van Israël zijn er twee fasen. In de eerste verschijnt God als Rechter maar bevredigd door het bloed dat voor Hem is, terwijl Hij Zich in de andere als Bevrijder openbaart. Tot op deze openbaring is het volk nog in Egypte. Gedurende de eerste fase wordt Israël - dat Egypte dus nog niet verlaten heeft - beschermd door het verzoenende bloed van de verlossing. Dit bloed sluit voor God, als Rechter, de weg van de wraak af en beveiligt het volk op onfeilbare wijze; maar God treedt de woningen van Zijn volk niet binnen. De waarde van het bloed is dus: beveiligen voor het oordeel ⁶.

Voetnoten:

⁶ Let op de uitdrukking: „Als Ik het bloed zie, zal Ik u voorbijgaan". Er wordt niet gezegd: „als u ziet", maar: „Als Ik het zie". Het gebeurt dikwijls, dat de ziel van een persoon die ontwaakt is, zich niet op haar eigen rechtvaardigheid verlaat, maar op de wijze waarop zij het bloed ziet. Maar dit is niet de grondslag van de vrede, hoe kostbaar het ook voor het hart is er diep door getroffen te zijn. De ware vrede rust op het feit, dat God het bloed ziet. God kan niet nalaten dit bloed te waarderen naar zijn volledige en volmaakte waarde om zonden weg te doen. Hij is bet Die de zonde verafschuwt en door haar is beledigd. Hij ziet de waarde van het bloed om zonden weg te nemen. Maar misschien zal iemand zeggen: „Moet ik dan niet op zijn minst geloven in haar waarde?" Dit is geloven in de waarde van het bloed: zien dat God het bloed beschouwt als iets, dat de zonden wegneemt. Uw waardering is niets meer dan een maatstaf van Uw gevoelens, terwijl het geloof ziet op de gedachten van God.

Verklaring over EXODUS (Synopsis deel I)

Auteur: John Nelson Darby

Hoofdstuk 14

De reis begint met omgorde lendenen

Het volk, met de lendenen omgord, begint zijn reis, na in haast te hebben gegeten van het lam met de bittere saus (beeld van bekering - boete), Het bevindt zich nog in Egypte, maar nu kan God met hen zijn en Hij is ook inderdaad met hen.

Het is goed hier twee oordelen te onderscheiden: dat van de eerstgeborenen en dat van de Rode Zee. Als kastijding gezien, is het ene de voorproef van het andere. Het had Farao moeten terughouden van zijn overmoedige vervolging. Maar van de zijde van het bloed gezien, dat Israël bewaart voor het rechtvaardige oordeel Gods, is de eerste tuchting dieper en ernstiger dan het trekken door de Rode Zee, al wordt ook daar het oordeel uitgevoerd. ⁷ Wat bij de Rode Zee gebeurde, is inderdaad een glansrijke openbaring van de macht van God, Die met de adem van Zijn mond de vijand, die zich in weerspanning tegen Hem verhief, vernietigt. Dit oordeel was in z'n karakter vernietigend en volledig, en bewerkte de bevrijding van Zijn volk door Zijn macht. Maar het bloed van het Pascha betekende: het zedelijke oordeel van God en de volledige en volkomen voldoening van alles wat in Zijn Wezen ligt opgesloten. God, zoals Hij is in Zijn Gerechtigheid, Zijn Heiligheid, Zijn Waarheid, kon hen die beveiligd waren door dit bloed ⁸, niet aanraken. Was daar zonde? Zijn Liefde tot Zijn Volk had dit middel gevonden, om aan de eisen van Zijn Gerechtigheid ten opzichte van de zonden, te voldoen. En bij het zien van dit bloed dat aan alle volmaaktheden van Zijn Wezen beantwoordde, was Hij de kinderen Israëls voorbijgegaan, in overeenstemming met Zijn Gerechtigheid en Waarheid Zelf. Toch wordt God als Rechter gezien zelfs bij het voorbijgaan. Daarom, zolang een ziel blijft staan, om uitsluitend op Jezus te zien als het verzoenende offer - aan de Gerechtigheid van God geofferd - zal ze alleen maar een onzekere vrede smaken. Men is wel werkelijk bekeerd, maar men is nog in Egypte. God is nog steeds Rechter en de macht van de vijand is altijd nog aanwezig.

De Rode zee is in beeld het begin van de christelijke loopbaan

Bij de Rode Zee handelt God in macht, naar de plannen van Zijn Liefde. Als Christus - in Zijn dood - tot in het diepste van onze nood is afgedaald, ontplooiend de macht van Satan en de toorn van God, beide daar hun kracht. God Zelf is in de opwekking tussen beide gekomen om Christus en ons (in Christus), onberispelijk in liefde voor Zijn Aangezicht te stellen. Als gevolg hiervan wordt de vijand, die Zijn volk van nabij vervolgde, volkomen vernietigd. Dit zal Israël in de laatste dagen ondervinden, feitelijk (in de ogen van God) als beveiligd door het bloed.

Als zedelijk type is de Rode Zee het beeld van de dood en de opstanding van de Heer Jezus en van Zijn volk in Hem. Dit alles gezien uit het oogpunt van de ware vervulling van het werk, in zijn eigen krachtbaarheid, als bevrijding door verlossing. God werkt hierin, om Zijn volk - door de dood - vrij te maken van de zonde, het vlees, en de tegenwoordige wereld. Hij doet dit door volkomen bevrijding van alles te geven, door de dood, waarin Christus is ingegaan en als gevolg hiervan, ook van alle macht van de vijand. ⁹.

Wat ons standpunt en onze aanneming betreft, zijn we tot God gebracht: onze praktische plaats is in de wereld, die voor ons de woestijn is op onze weg naar de heerlijkheid.

Door het geloof, hebben we nu al deel aan deze bevrijding. Het bloed heeft ons beveiligd voor het oordeel van God en Gods Macht - die te onzen gunste handelt door ons met Christus op te wekken en die ons zó, in genade, dicht bij God Zelf brengt, - bevrijdt ons van de macht van Satan, de Overste van deze wereld ¹⁰.

Het bloed, dat ons voor het oordeel van God bewaart, is het begin. De kracht die ons heeft levend gemaakt in Christus, Die voor ons in de dood ging, heeft ons bevrijd van alle macht van de Satan, die ons vervolgde, en, wat ons geweten betreft, van zijn aanvallen en beschuldigingen. Wat ons standpunt betreft hebben wij met het vlees en met satans macht afgedaan en omdat we tot God gebracht zijn, zijn we met Hem in de wereld. De wereld, die deze weg door de Rode Zee wil volgen, wordt verzwolgen ¹¹

Als historisch beeld van de toekomstige wegen van God met Israël, sluit de Rode Zee de reeks van gebeurtenissen, die verband houden met de bevrijding van het volk, af, en zo ook voor ons. Wij zijn tot God gebracht. Zo kon de moordenaar die vergeving ontvangen had, rechtstreeks naar het Paradijs gaan. Als zedelijk type, stelt de Rode Zee ons eigenlijk het begin van de christelijke loopbaan voor, d.w.z. de voleindiging van de verlossing ¹², waar de ziel haar christelijke loopbaan begint, maar gezien als in de wereld en deze is de woestijn van haar pelgrimstocht; we zijn niet in het vlees.

Voetnoten:

⁷ Als type kan dit beschouwd worden als een definitief oordeel, overeenkomstig de waardering van de zonde in de dood en de opstanding van de Heer Jezus. Want het volk werd tot God gebracht en de boze vijanden komen onder de dood en het oordeel, die ons, omdat het in Christus voltrokken is, verlost. Maar als geheim van de handelwijzen van God, die we proefondervindelijk in onze zielen kennen, heeft het een andere zin. Het volk begint de woestijnreis, hoewel dat pas zijn ware karakter krijgt vanaf de Sinai. Waar de weg door de woestijn geen deel van de raadsbesluiten van God vormt, maar alleen tot de wegen van God behoort, kan die, wat de verlossing betreft, buiten beschouwing blijven; maar dan worden de Rode Zee en de Jordaan verenigd. De Rode Zee is de dood en de opstanding van Christus vóór ons; de Jordaan onze dood en opstanding met Hem. Maar hier zijn we gekomen tot wat proefondervindelijk is.

⁸ Er is verschil tussen het Pascha en de grote verzoendag. Hier kwam het bloed voor het oog van God, terwijl Hij in oordeel door het land ging. Op de grote verzoendag reinigt het Zijn woning van onze overtredingen en we kunnen zeggen, het opende de weg tot de troon en de tegenwoordigheid van God; gaf ons vrijmoedigheid om in te gaan in het heiligdom door een nieuwe en levende weg. Daar het Pascha het karakter van de eerste bevrijding en vergeving draagt, is er aan toegevoegd, de bittere kruiden van het oordeel over de zonde in ons, en het voeden met het geslachte Lam, met de lendenen omgord en de schoenen aan de voeten, om de plaats van de zonde en het oordeel te verlaten, waarvan wij volkomen beveiligd moesten worden, omdat het het gevolg was van de zonde.

⁹ De „Jordaan" voegt nog hieraan toe: ons gestorven zijn met Christus en, wat onze persoonlijke toestand betreft, onze opstanding met Hem, gelijk aan de 40 dagen die Hij op aarde doorbracht. Dit is het standpunt in de brief aan de Kolossers. Vandaar de hoop in de hemelen. Rm.3:21 tot Rm.5:11 toont ons het sterven van Christus voor onze zonden en Zijn opstanding om onze rechtvaardigmaking; Rm.5:12 tot einde hfdst. 8, wij zijn in Christus der zonde gestorven. De zonde in het vlees is niet vergeven, maar geoordeeld (Rm.8:3); maar wij, als gestorvenen, zijn helemaal niet meer in het vlees; we leven nu voor God door, of beter in, Jezus Christus. De

brief aan de Romeinen gaat niet verder dan de woestijn, al toont hij ons de gelovige, als Gode levende in Christus, door die woestijn gaande. Deze brief toont ons de gelovige nog niet als opgestaan met Christus, wat als gevolg onze vereenzelviging met Hem daar waar Hij is, inhoudt, alsmede onze vereniging met Hem door de Heilige Geest, als we verzegeld zijn. In de Brief aan de Kolossers, zijn we met Hem opgewekt, maar nog niet gezet in de hemelse gewesten. Deze brief spreekt over leven, met een hoop die ons weggelegd is in de hemelen, maar helemaal niet over de Heilige Geest. In Ef.2 zijn we opgewekt met Hem en gezet in de hemelse gewesten in Hem. Dan begint de strijd met de geestelijke machten van de boosheid in de hemelse gewesten, en het getuigenis in overeenstemming met wat hemels is. Hier hebben we de Jordaan en Kanaän en hier wordt volledig gesproken over de verzegeling en de gave van de Heilige Geest, en onze verhouding tot de Vader als zonen en tot Christus als Zijn lichaam en Zijn bruid.

Alleen de Brief aan de Efeziërs begint met ons, „dood in zonden zijn”, zodat het hier gaat om een nieuwe schepping en niet om het gestorven zijn aan de zonde. In één opzicht echter, heeft de bloedstorting een meer verheerlijkend karakter. Door haar is God verheerlijkt! Wel zijn we, door het gaan door de Jordaan, proefondervindelijk, in een hogere plaats gekomen. Dit doorgaan is eveneens het gevolg van de bloedstorting, welk feit niet alleen inhoudt, dat Christus onze zonden heeft gedragen om aan onze verantwoordelijkheid te voldoen, maar ook dat God verheerlijkt is, door ons met Christus in Zijn Eigen heerlijkheid te brengen. Dit alles gaat ver uit boven elke kwestie van verantwoordelijkheid van de mens.

¹⁰ De volgorde van de gebeurtenissen, die in verband staan met de uittocht uit Egypte van het Joodse volk, stelt duidelijk deze twee grote waarheden aan het licht: 1e het bloed van Christus beveiligd tegen het oordeel van God. Dit is dus het begin van onze zedelijke bevrijding. 2e de Macht die ons met Christus heeft opgewekt, bevrijdt ons van de macht van Satan. Bovendien beveiligd ons die Macht tegen de aanvallen, die Satan op onze vrede richt, door ons - zelfs na onze bekering - te vervolgen, totdat we de Rode Zee zijn doorgegaan.

¹¹ Dit is een ernstige waarschuwing, want de wereldlingen, die zich Christenen noemen, staan nog op de bodem van het komende oordeel, en erkennen, dat ze behoefte hebben aan gerechtigheid, maar niet aan een gerechtigheid, die naar Gods gedachten is. De gelovige gaat door dit oordeel heen in Christus, wetende dat hij anders reddeloos verloren is. De wereldling wil er in eigen kracht door gaan en wordt verzwolgen. Toen Israël de Rode Zee in haar kracht zag, waande het zich verloren. Dat is ook het gevoelen van een ontwaakte ziel bij het zien van de dood en het oordeel. Maar Christus is gestorven en heeft voor ons het oordeel gedragen en wij zijn beveiligd en bevrijd door wat ons schrik aanjoeg. De wereldling, dit ziende, neemt de waarheid in eigen kracht aan, alsof er geen enkel gevaar was, en is verloren in zijn bedrieglijk zelfvertrouwen.

¹² In zichzelf is het Christus dood en opstanding. Maar dat is niet alleen de heiligheid van de Natuur van God te ontmoeten, wat door de bloedstorting geschiedt, maar in te gaan in de gehele macht van het kwaad, dat tegen ons was, en die te vernietigen. Vandaar dat, hoewel het niet is onze verwerkelijking van ons gestorven en opgewekt zijn om in de hemelse gewesten te zijn, wij erkend worden als gestorven in Hem, terwijl Hij ons leven is, zodat wij onze oude positie geheel verlaten hebben. In de brief aan de Kolossensen worden wij gezien als met Hem opgestaan; in de brief aan de Efeziërs in Hem gezet in de hemelse gewesten. In Kolosse is de opgestane mens nog op aarde, de subjectieve staat; wat naar de hemel verwijst, maar daar nog niet is; zoals bij Christus Zelf gedurende de veertig dagen - de Jordaan is gepasseerd, maar Kanaän nog niet in bezit genomen.

Verklaring over EXODUS (Synopsis deel I)

Auteur: John Nelson Darby

Hoofdstuk 15

In de woestijn gekomen, is het mogelijk om te zingen

Hierna komen we in de woestijn. Ze zingen het overwinningslied. God heeft ze door Zijn machtige arm naar Zijn heilige woning gevoerd (vs.13). Maar ze zijn hier nog op reis en niet in Kanaän. Hij zal ze brengen in de plaats die Hij heeft gemaakt, die Zijn handen hebben opgericht. Hun vijanden zullen zich daartegen niet kunnen verzetten. Zo is het ook met ons.

In dit mooie lied wordt nog een derde onderwerp gevonden, n.l. de wens, om voor Jahweh een woning te bouwen. Dit is één van de grote voorrechten, die het gevolg van de verlossing zijn. God woonde niet bij Adam, zelfs niet in zijn staat van onschuld. Ook niet bij Abraham, de drager van de beloften en de oorsprong van de vreugde, die daarmee verbonden is. Maar toen de verlossing was voltooid, was enerzijds God volledig geopenbaard, en anderzijds de mens volmaakt verlost. Als natuurlijk gevolg, om zo te zeggen, komt God om onder hen te wonen (Ex.29:46). Hier is het een uiterlijke verlossing; voor ons een eeuwige. Maar het beginsel, dat zo gezegend en belangrijk is, wordt duidelijk getoond. En, let wel, deze wens is niet ons wonen met God, hoewel deze gedachten met elkaar verbonden zijn, maar Zijn wonen met ons; en het verlangen van het hart is, dat Hij nu al, op aarde, bij ons woont. Het zal nooit wezenlijk vervuld zijn, tot vs.17 is vervuld; maar het verlangen is goed, evenals bij David. En nu worden wij tezamen opgebouwd tot een woonplaats van God in de Geest. Er zijn drie dingen:

1. We zijn gebracht tot de heilige woonplaats van God.
2. het verlangen is er om Hem een woonplaats te bereiden;
3. wat Hij bereid heeft.

De tabernakel behoorde tot de woestijn; wat zij bezingen is de bevrijding die al door de macht van God was bewerkt en de hoop om het heiligdom in te gaan, dat de handen van Jahweh gemaakt hebben ¹³.

De verlost en worden gezien als op weg naar de heerlijkheid

De bevrijding van het volk gaat gepaard met volledige en volkomen vreugde, die, in het bewustzijn van deze volkomen bevrijding door de macht van God, de hele uitgestrektheid van de voornemens van God met hen aanvaardt. En ze weten hoe ze deze macht moeten toepassen voor de vernietiging van de gehele macht van de vijand ¹⁴.

Merk op, dat ze de bevrijding van God bezingen, voordat ze een stap in de woestijn hebben gezet. De ziel die nog in verbinding staat met Egypte, (dat is in het vlees, op grond van het kindschap van Adam) is niet alleen verantwoordelijk, maar haar positie voor God, die afhangt van haar handelingen in deze verantwoordelijkheid, is nog onzeker en in vrees. Hoe bitter en vol beproeving de woestijn ook zijn moge, we zijn vrij en we zijn daar met God (tot Zijn heilige woning gebracht), door de verlossing en de bevrijding van God. Maar de verlost wordt hier gezien, terwijl hij nog op weg naar de heerlijkheid is, en dus nog niet in het bezit van de beloofde woonplaats van God. We zijn gekomen tot Gods woning, tot God Zelf, maar de voorbereide plaats is toekomst. Edom en Moab zullen nog tot een lastige

steen zijn, maar het volk heeft die maar te passeren. Het is belangrijk dit verschil op te merken. De verlorene ziel wordt op twee manieren beschouwd, n.l. in Christus, in Wie alles is geregeld tot zijn aanneming - „zoals Hij is, zijn ook wij in deze wereld“, wat vrijmoedigheid geeft in de oordeelsdag (1Jh.4:17) -; en in de woestijn, waar het geloof beproefd wordt. Want de woestijn is, wat de wereld is voor de wedergeborene.

God woont onder Zijn volk

We moeten hier ook nog andere belangrijke beginselen opmerken in de positie van het volk. **Ten eerste**; het is een volk. Dat was er tot dit ogenblik nooit geweest. Rechtvaardigen uit genade, gelovigen en geroepenen waren er geweest. Nu is er, hoewel naar het vlees, een volk van God op aarde. Dit is gegrond op de verlossing, die God had gewerkt. **Ten tweede**, als de verlossing is volbracht, woont God onder Zijn volk op aarde, zoals we gezien hebben. Dat is duidelijk de vrucht van de verlossing; Hij heeft niet bij Adam in zijn Staat van onschuld gewoond; ook niet bij Abraham, die Hij geroepen had, maar wel bij het verlorene Israël (Ex.29:46). Maar **ten derde**, dit wonen van God onder Zijn volk, Zijn tegenwoordigheid, brengt besliste eisen van heiligheid met zich. „Heiligheid betaamt Zijn huis eeuwiglijk“. Heiligheid vinden we niet in Genesis genoemd, afgezien van het heiligen van de zevende dag. Op het ogenblik, dat de verlossing voltooid is, is Hij verheerlijkt in heiligheid en is er een heilige woonplaats. Dit zijn allemaal belangrijke beginselen.

Moelijkheden tijdens de reis brengt verkwikking

Maar nu komen de moeilijkheden van de weg. Ze reizen drie dagen zonder water - droevig resultaat in het licht van zulk een bevrijding -, en als ze het vinden, is het bitter. Daar de dood hen van de macht van de vijand heeft bevrijd, moeten zij het in z'n toepassing op henzelf leren kennen. Hoewel bitter voor de ziel, is dit door genade toch verkwikking en leven; want „in al deze dingen is het leven van mijn geest“ (Js.38:16). Het is de dood en de toepassing van het kruis op het vlees, in praktische zin na de bevrijding; maar het hout - ik twijfel er niet aan, dat het Christus deel aan het kruis is - maakt het zoet en verkwikkend. Daarna krijgen we de twaalf waterfonteinen en de zeventig palmbomen ¹⁵, die mij typen schijnen te zijn van die levende bronnen en die beschutting, waarin voorzien is door de werktuigen, die God heeft uitgekozen om Zijn volk te troosten.

Voetnoten:

¹³ Het is van groot praktisch belang te zien, dat de woestijn geen deel uitmaakt van de raadsbesluiten van God, maar wel een erg belangrijk gedeelte van Zijn wegen. Ze waren door de verlossing tot God gebracht - de dood en de opstanding van Christus - maar niet in Kanaän. De moordenaar gaat rechtstreeks met Christus naar het Paradijs. God heeft ons bekwaam gemaakt, dat wij deel zouden hebben aan de erfenis van de heiligen in het licht. Zie Ex.3, 6 en 15, waar nog geen sprake is van de woestijn; zie anderzijds Dt.8, waar een blik wordt teruggeworpen als ze aan het einde daarvan zijn. Zie voor het onderscheid tussen ons geestelijk oordeel over onszelf en Gods oordeel over ons Dt.9 en Nm.23:21.

¹⁴ De woestijn vormt geen deel van het raadsbesluit van God, zoals we gezien hebben en het lied verwijst daar ook niet naar; noch naar de zorgen en vreugden, noch naar de voorziening daarvoor. Voor zover het hier geopenbaard wordt, behoort dat tot het boek Numeri.

¹⁵ De Heer nam dit getal over bij Zijn twee laatste zendingen van de discipelen tot Israël.

Verklaring over EXODUS (Synopsis deel I)

Auteur: John Nelson Darby

Hoofdstuk 16-19

Het volk heeft verantwoordelijkheid ook onder de genade

Hier hebben we het beginsel van de verantwoordelijkheid van het volk en hun gehoorzaamheid, die als voorwaarde gesteld wordt voor hun welzijn onder de regering van God. Toch is het gedeelte van de geschiedenis van de Rode Zee tot Sinaï, nog steeds genade. De Sabbat - de rust van het volk - wordt ingevoerd in verbinding met Christus, het ware Brood des Levens, Die deze rust geeft. Dan komt de Heilige Geest - levende wateren die uit de rots vloeien; maar de tegenwoordigheid van de Heilige Geest brengt strijd en geen rust. Maar Christus plaatst Zich geestelijk aan het hoofd van Zijn volk, wat ons hier wordt afgeschaduwd door Jozua, die nu voor 't eerst genoemd wordt. Door Christus, het Brood dat uit de Hemel is neergedaald, is er ware rust, en dit komt eerst, vóór de strijd. Maar de mens kan dit niet werkelijk genieten alleen door dit brood - dat is de komst van Christus in het vlees (Jh.6), zonder dat de dood en de verlossing zijn ingevoerd. Zonder Zijn vlees te eten en Zijn bloed te drinken, is er geen leven om het brood te smaken en te genieten. Maar hier wordt het volk gekenmerkt door de verlossing, en zijn oefeningen en zegeningen zijn onder de genade. De vraag van de onmiddellijke toegang tot God wordt hier niet behandeld. De rots wordt werkelijk geslagen - zoals noodzakelijk is om levend water te verkrijgen; maar dit is de afschaduwing van wat historisch is, n.l. de geschiedenis van de dood van Christus, niet de voorafschaduwing van de toegang tot God binnen het voorhangsel. Het is alles het aardse deel van de wegen van God, hoewel in genade.

Het volk is, ondanks de goede Goddelijke strijd, toch afhankelijk van Gods zegen

Hoewel het volk als het de goede strijd van God strijdt, zeker kan zijn van de overwinning, zijn ze toch volkomen en altijd afhankelijk van de Goddelijke Zegen. Dit wordt ons voorgesteld door Mozes op de berg, met de staf van God in zijn hand, die ons Gods gezag in de Hoge voorstelt. Als Mozes ophoudt zijn handen op te heffen, wordt het volk door zijn vijanden verslagen. Maar Aäron, de hogepriester, en Hur (reinheid? De vrije) ondersteunen de zegening en Israël heeft de overhand. De oorzaak van de goede uitslag is verborgen. Oprechtheid en dapperheid, het feit dat ze de strijd van God streden, was, hoewel juist, op zichzelf voldoende. Alles is afhankelijk van Gods zegen van omhoog.

De mens is geneigd te denken, dat, als God oorlog voert en de strijdbanier ontplooit, de oorlog spoedig beëindigd zal zijn. Maar zo is het niet. Van geslacht tot geslacht zal Hij oorlog voeren tegen Amalek. Want al is het inderdaad de oorlog van God, het is in het midden van Zijn volk.

Hoewel er afhankelijkheid en strijd was, was tot dit ogenblik alles genade. De murmureringen van het volk hadden alleen maar gediend om de rijkdommen van de genade van God te openbaren, Die Zijn heerschappij had laten zien, door hen alles te geven wat ze maar konden wensen. Dit valt te meer op, omdat later, onder de wet, dezelfde wensen, zeer bittere kas-

tijdingen tengevolge hadden.

De orde van Goddelijke regering wordt in het duizendjarig rijk verwerkelijkt

Na deze regering in genade komt ten slotte in hfdst. 18 de orde van goddelijke regering, die in het duizendjarig rijk verwerkelijkt zal worden, als de koning in Jeschurun in gerechtigheid zal oordelen en orde en regering vestigen. De Heidenen eten en offeren met Israël, en erkennen dat de God van de Joden verheven is boven alle goden. Dit is alles de handeling van Gods genade en macht.

Gedurende de bevrijdingstijd van Israël, was de vrouw van Mozes afwezig, zoals de gemeente gedurende de grote verdrukking. En zoals de Gemeente zal verschijnen in de vreugde van Israëls bevrijding, zo verschijnt Zippora nu ook weer op het toneel, en we zien niet alleen Gersom (vreemdeling in een vreemd land), maar bovendien een tweede zoon, Eliëzer, „want”, zei Mozes, „de God van mijn vader is mij tot hulp geweest en heeft mij verlost van Farao's zwaard”. De toepassing van deze feiten op de toekomstige bevrijding van Israël, spreekt zó vanzelf, dat geen lange uiteenzetting nodig is.

Verklaring over EXODUS (Synopsis deel I)

Auteur: John Nelson Darby

Hoofdstuk 20

Het beeld verandert; als het volk gehoorzaam is zal het Gods eigendom zijn

Na deze gebeurtenissen - die ons in grote trekken de genade voorstellen - verandert het toneel volkomen. Israël houdt geen feest op de berg, waar God hen naar Zijn belofte tot Zich had gebracht, hen dragende „als op arendsvleugel en". God stelt hen een voorwaarde: als het Zijn stem gehoorzaamt, zal het Zijn eigendom zijn. In plaats van zichzelf te kennen en te zeggen: „Hoewel we moeten gehoorzamen, durven we ons niet onder zulk een voorwaarde stellen en zó de kans lopen niet gezegend te worden, ja zeker te zijn die zegening voor goed te verliezen", neemt het volk op zich alles te doen wat Jahweh heeft gezegd. De zegen werd nu, zoals bij Adam, afhankelijk van de getrouwheid van de mens zowel als van God. Het was er nu verre van, dat de zegen, zoals bij ons, gegrond was op een vervulde en voleindigde verlossing. Zelfs niet op een onvoorwaardelijke belofte als bij Abraham ¹⁶. Toch wordt het het volk niet toegestaan tot God, Die Zich in de duisternis verbergt, te naderen.

In feite nemen ze op zich, ver van God verwijderd, Hem te gehoorzamen, in een toestand, waarin het Zijn Heilige Majesteit, aan Wie het alle gehoorzaamheid verschuldigd was, niet kon naderen. Toch geeft God aan de mededeling van Zijn Wet alle mogelijke plechtigheid en ziet goed dat het volk Hem zal vrezen. Maar wat kan vrees doen, als het er om gaat kracht te geven aan hen, die ver van God verwijderd zijn? Het gevoel moge juist zijn, maar het is niet juist dat het volk in zulk een toestand op zich neemt te gehoorzamen.

Het karakter van de wet

Schrik, en de voorwaarde van gehoorzaamheid als het volk ver van God verwijderd is, dat is het karakter van de wet. Het is een heilige leefregel, die aan de mens wordt opgelegd, als hij niet tot God kan naderen. Een leefregel, die, naar zijn meest uitgebreide aard en wezen beschouwd, een hinderpaal wordt, en door het stellen van de eis van rechtvaardigheid als voorwaarde tot leven, gerechtigheid vraagt van de mens, als deze een zondaar is.

Als God tot het volk heeft gesproken en dit niet meer durft luisteren, nadert Mozes tot de donkerheid en ontvangt de voorschriften en aanwijzingen van God, die voor het volk bestemd zijn. Het zijn zedelijke en algemene voorschriften, die in verbinding staan met het bezit van het land Kanaän, als ze er zouden binnengaan, overeenkomstig het verbond van de wet.

Twee dingen worden, in de voorschriften voor de eredienst van het volk, voor onze aandacht gesteld: 1e. het werk van de mens en 2e. zijn methode, waarin altijd zijn naaktheid openbaar zal worden. Beide worden op gelijke wijze verboden (hfdst. 20:25-26).

Voetnoten:

¹⁶ Het is voor ons belangrijk te zien, dat onze positie voor God niet gegrond is op een belofte, maar op een volbrachte verlossing. Dat alles en de grondslag van de zekerheid van ons geloof is de vervulde belofte. De heer-

lijkheid is in hope.

Verklaring over EXODUS (Synopsis deel I)

Auteur: John Nelson Darby

Hoofdstuk 21-24

Een type van de toewijding van Christus aan de gemeente

In hfdst. 21 zien we - in het voorbijgaan - een prachtig type van de toewijding van Christus aan de Gemeente en aan Zijn Vader en Zijn liefde tot ons (vs.5-6). Na een leven, dat in getrouwheid als mens gewijd was aan Zijn dienst, wilde Hij Dienstknecht blijven, zelfs tot in de dood, uit liefde tot de Vader, de gemeente en Zijn volk. Hij heeft Zich voor altijd tot een Dienstknecht gemaakt. Vergelijk Jh.13 voor de tegenwoordige tijd en Lk.12 voor de toekomstige heerlijkheid.

Het verbond, dat onder de voorwaarde van gehoorzaamheid van het volk, werd gesloten, wordt door bloed ¹⁷ bekrachtigd (hfdst. 24). Nu het bloed, gestort is en de dood dus als het oordeel van God, is ingekomen, klimmen de oudsten op de berg om in verbinding met God te komen. Ze zien Zijn Heerlijkheid en zetten hun aards en menselijk leven voort: ze eten en drinken.

Voetnoten:

¹⁷) De dood was de bevestiging van de straf, en daardoor dan ook de bevrijdende macht in genade.

Verklaring over EXODUS (Synopsis deel I)

Auteur: John Nelson Darby

Hoofdstuk 25

Voorbeelden van voortreffelijke hemelse dingen

Maar Mozes wordt bij God geroepen, om de voorbeelden te zien van heel wat voortreffelijker dingen: van hemelse dingen, die niet alleen voorzagen in alles wat nodig was met het oog op de fouten en gebreken van het volk van God, maar die de Israëlieten tegelijkertijd ook de volmaaktheid en de verschillende heerlijkheden openbaarden van Hem, tot Wie ze als Zijn volk naderden. Alleen draagt het volk nog het kenmerk van de bedeling, waartoe het behoort, zoals alles wat niet gebaseerd is op en gekarakteriseerd door de vereniging met een verheerlijkte Christus, de vrucht van een eeuwige verlossing, de eeuwige uitdrukking van de raadsbesluiten van God. Wat in de beelden niet overeenkomt met hun antitypes, zoals wij die kennen, vindt zijn oorzaak niet in de dingen zelf, maar in de omstandigheid, dat we een vrije toegang, een geopende weg bezitten, die we kennen; dingen die alle met veel hogere voorrechten verbonden zijn ¹⁸. De vorm van de verwezenlijking hing af van de werkelijke toestand van zaken.

Wij hebben een Priester die niet sterfelijk is

Het priesterschap bestond, maar er waren vele priesters, omdat ze sterfelijk waren. Wij hebben maar Eén priester die niet sterfelijk is. Voor ons is de voorhang waarachter God Zich bevond en die de weg tot God afsloot gescheurd, zodat het Heilige en het Heilige der Heiligen voor ons in de geest één is geworden.

Echter, het algemene beeld blijft, en het blijkt niet dat in de tijd van het Duizendjarige Rijk, de voorhang gescheurd zal zijn, hoewel ook dan elke zegen afhankelijk is van de dood van Christus. Onze positie als Christenen is een zeer bijzondere; verbonden met Christus als zonen van de Vader en als leden van Zijn Lichaam; ook hemels in onze hoop en roeping, daar wij tot de nieuwe schepping behoren.

De tabernakel laat ons alle heerlijkheden van Christus, de Middelaar, zien. Niet zoals nu de eenheid van Zijn volk, gezien als Zijn Lichaam. Wel echter de verschillende wijzen, waarop de wegen en de volmaakheden van God, door Christus tot openbaring komen: hetzij in de gehele uitgestrektheid van de schepping, hetzij in de heerlijkheid van de Zijnen, hetzij in Zijn eigen Persoon. In één woord, we zien er het toneel van de openbaring van de heerlijkheid van God, Zijn Huis, Zijn Heerschappij, waarin Hij Zijn Wezen (voor zover dit gezien kan worden) ontvouwt. Ook zien we de wegen van Zijn genade en Heerlijkheid en Zijn gemeenschap in Christus met ons, arme en zwakke schepselen die tot Hem naderen. Maar er is nog een voorhang, die Zijn tegenwoordigheid verbergt, en het is God en niet de Vader die geopenbaard wordt ¹⁹.

Twee gezichtspunten in de tabernakel

We zien in de tabernakel dus twee gezichtspunten:

1. De heerlijkheid die Hij bezat.
2. De middelen, waardoor God in verbinding stond met Zijn volk.

En dit kan zelfs van de Heer Jezus gezegd worden. Ik kan Zijn Kruis beschouwen in zijn absolute volmaaktheid, naar de gedachten en het hart van God. Maar ik kan er ook het antwoord vinden op al mijn behoeften en gebreken.

Het zou me te ver voeren, als ik in de bijzonderheden van de bouw van de tabernakel en van zijn gereedschappen zou treden. Ik zal me daarom tot het maken van enkele algemene opmerkingen beperken.

Bij de beschrijving van deze voorwerpen schijnt het alsof de dingen niet in de juiste orde gerangschikt zijn, omdat ze onderbroken wordt door de beschrijving van de kleding van Aäron en van de voorschriften van zijn wijding tot priester.

Zo vinden we het brandofferaltaar vóór de bekleding en wijding van de priesters en het koperen wasvat er na.

Het Middelpunt waar God en mens zich ontmoeten

Maar dit komt voort uit wat ik zo even heb opgemerkt. Er zijn dingen, die God openbaren,, de plaats van samenkomst met Hem, en andere die in verband staan met de omstandigheid, dat de mens aan God wordt voorgesteld en zijn dienst in deze plaats. Het ene verbindt zich hier met het andere. Want bepaalde openbaringen van God zijn punten, waardoor God in contact komt met de mens, en tevens middelen, waardoor de mens tot God nadert, zoals b.v. het kruis. Want daar ontmoeten elkaar de mens op het hoogtepunt van z'n zonde en God in Zijn oneindige liefde, terwijl Hij de grond legt voor gerechtigheid voor ons. Het is het middelpunt in de gehele zedelijke geschiedenis, en waar ieder gevolg van goed en kwaad voor eeuwig vastgesteld werd.

Maar hoewel dit het punt is waar de mens tot God nadert, daarnaast en zelfs naast het dienen van God, is er nog iets anders ²⁰.

De beschrijving van de tabernakel laat ons in de eerste plaats de dingen zien, waarin God Zich Zelf openbaart, als het voorwerp van de geestelijke kennis van het menselijk verstand (natuurlijk door het geloof). In de tweede plaats vinden we het priesterschap en dat wat de mens doet om tot Hem - Die Zich zó openbaart - te naderen.

Eerst dus de dingen, die in het Heilige der heiligen en in het heilige zijn: de ark van het verbond, de tafel van de toonbroden en de zevenarmige kandelaar.

Dit had God ingesteld, om Zich te openbaren in het Huis waar Zijn heerlijkheid woonde, en waar zij, die in Zijn tegenwoordigheid kwamen, gemeenschap met Hem konden hebben.

In werkelijkheid kon niemand in het Allerheiligste ingaan.

Alleen de hogepriester ging er binnen en niet om gemeenschap te oefenen, maar om het bloed op het verzoendeksel te sprengen, terwijl een wolk van wierook hem moest omringen, opdat hij niet zou sterven ²¹ (Zie Hb.9). Maar toch was de tabernakel in zichzelf de plaats, waar men tot God naderde.

Dan zien we de inrichting en de samenstelling van de tabernakel, waarin al deze voorwerpen geplaatst waren en de voorhang, die ze in twee afdelingen verdeelde.

Buiten de tabernakel waren dan: het brandofferaltaar en de voorhof, waar dit altaar was geplaatst (hfdst. 27 tot vs.19). We willen deze dingen eerst bezien, want hier eindigt het eerste

gedeelte.

Het Priesterschap

Wat volgt heeft betrekking op de werkzaamheid van de mens in de tabernakel - de priesters. God beveelt daarvoor bepaalde dingen in te voeren. En dit leidt het priesterschap in, dat daarin werkzaam is, en dat in feite dit ook alleen kan doen. Vandaar dat de beschrijving van het priesterschap de beschrijving van de verschillende delen en gereedschappen van de tabernakel onderbreekt.

Wat hierop volgt heeft betrekking op de uitvoering van de dienst.

De ark van het verbond was de troon waar God Zich openbaarde, als iemand in gerechtigheid ²² voor Hem zou kunnen verschijnen. Maar ook de zetel van Zijn gezag over elk levend mens - de Allerhoogste - de God van de ganse aarde.

Het is echter ook de troon, van verbinding met Zijn volk.

De wet, het getuigenis van wat Hij van de mensen eiste, moest in de ark worden gelegd. Boven op de ark was het verzoendeksel, dat de wet bedekte en de troon vormde, of liever gezegd, het fundament van de troon.

De cherubs, die uit hetzelfde stuk goud gemaakt waren als het verzoendeksel, waren de steunsels, de zijden van de troon.

Naar het me toeschijnt, toont ons de ark op zichzelf de wonderbare verbinding, die bestaat tussen de menselijke en de Goddelijke gerechtigheid in de Heer Jezus. De wet was in de ark verborgen en in de Goddelijke regering van de mens op aarde, vormde dit het volmaakte richtsnoer.

God werd geopenbaard in Christus

Het was de maatstaf van verantwoordelijkheid van de mens als kind van Adam, in zijn abstracte grondslagen, die de Heer er bijvoegt - de volmaaktheid van de betrekking van het schepsel met God. En we weten dat de wet in het hart van Christus was. Christus was volmaakt in menselijke gehoorzaamheid en liefde tot Zijn Vader. Hij leefde op een volmaakte wijze, volkomen beantwoordend aan de verantwoordelijkheid van de mens, in overeenstemming met God, wat Zijn innerlijk betrof ²³. Maar Hij verheerlijkte ook God, alles wat God Zelf is in Liefde, Goddelijke gerechtigheid, Waarheid en Majesteit. Alles wat God is, werd verheerlijkt door de Zoon des mensen. En niet alleen dat de Zoon des mensen naar rechtvaardigheid in de heerlijkheid van God ingaat, maar God is ten volle geopenbaard, als de plaats van toenadering voor ons in dit karakter: gerechtigheid is bewezen door Zijn gaan tot de Vader. Het „sittimhout" en de tafels der wet zijn daar, maar alles is bedekt met goud: De gerechtigheid van God is er ook. Door deze gerechtigheid is er gemeenschap ²⁴, maar de voorhang verbergt haar hier nog. Het algemene karakter tot hier toe was dat van een rechterlijke troon. In die tijd kon de mens (met uitzondering van Mozes, die in genade werd aangenomen) niet ingaan tot de plaats waar God woonde en God kwam niet uit. Thans is Hij in genade naar ons uitgekomen en heeft Zich vernederd, opdat Hij in volmaakte genade met ons kon zijn; en de mens is ingegaan in de heerlijkheid, op grond van een volbrachte verlossing.

De cherubs zijn in het gehele Oude Testament, overal waar men ze ziet handelen, verbonden

met de rechterlijke macht van God, of zijn de uitvoerders van de wil van deze macht.

In de Openbaring staan ze in het algemeen in verband met de voorzienige oordelen van God en zijn ze in verbinding met Zijn troon. Maar het karakter van de serafijnen is daar met hen verbonden, zodat de troon oordeelt, niet alleen in het tegenwoordige besturende oordeel in de regering van God, maar definitief, afsluitend, in overeenstemming met de natuur van God.

Hier openbaarde God Zich dus als de Hoogste God in Zijn zedelijk Wezen, bekleed met macht om Zijn wetten te doen eerbiedigen en verantwoording te vragen over alles wat er gebeurde. Op grond van dit karakter van God is het bloed op het verzoendeksel aangebracht. Dit bloed - getuige van alles wat gedaan was ten gunste van hen die zo verantwoordelijk waren en dat aan het gehele zedelijke karakter van Hem, Die op de troon zit voldoening schonk - getuigde elk jaar weer, dat het werk nog niet was volbracht en dat er als gevolg een ongescheurde voorhang was. Ook was het - strikt genomen - niet daar dat God in verbinding stond met Zijn volk. Maar van daar moesten Zijn mededelingen komen om namens Hem aan het volk te worden doorgegeven. „En daar zal Ik bij u komen”, zei God tot Mozes, „en Ik zal met u spreken van boven het verzoendeksel af, van tussen de twee cherubs, die op de ark van de getuigenis zullen zijn, alles wat Ik u gebieden zal aan de kinderen Israëls. Mozes - die de gedachten van God voor het volk ontvangt - was daar om met Jahweh te spreken en wel zonder voorhang ²⁵. Het was toen, de meest vertrouwelijke en meest directe openbaring van God, die het dichtst bij Zijn natuur kwam, die zich niet op deze wijze openbaart. Maar het was een openbaring van Zichzelf in regering en oordeel ²⁶. Het was hier niet in de mens en ook niet in overeenstemming met de mens, maar binnen de voorhang. In Christus vinden we God in en naar de mens geopenbaard en daar is het in volmaakte genade en Goddelijke gerechtigheid, die door de plaats, in Hem aan de mens gegeven, bewezen werd. Maar dit was pas nadat de voorhang gescheurd was. Tot dat ogenblik bleef Christus alleen, want de genade werd net zo goed verworpen als de wet gebroken was.

Buiten de voorhang was de tafel met de twaalf broden en de gouden kandelaar. Het getal twaalf duidt op besturende (administratieve) volmaaktheid in de mens; zeven op geestelijke volmaaktheid, hetzij in het goede hetzij in het kwade.

Beide bevonden zich buiten de voorhang, terwijl daarbinnen de meest directe openbaring van God de Allerhoogste was, maar Die Zich nog - om zo te zeggen - in de duisterheid verborg.

De besturende macht van God onder mensen geopenbaard

Bij de tafel en de kandelaar werd voedsel en licht gevonden; God in macht geopenbaard in de mens; besturende macht onder mensen geopenbaard en, als historisch feit, in verbinding met de twaalf stammen. Maar het geloof ziet beide in Christus. En het licht van de Heilige Geest maakt ons bekend, als priesters in te gaan in de heilige plaats, voor het in feite in macht is geopenbaard, terwijl alles verder duisternis is en God geeft het licht van de Heilige Geest. Dit is de reden, waarom er, in een andere zin twaalf apostelen verbonden zijn met de Heer in het vlees en zeven gemeenten voor Hem, Die de zeven Geesten van God heeft.

De twaalf stammen waren, voor die tijd, wat uiterlijk aan deze openbaring beantwoordde. Het wordt gevonden in het nieuwe Jeruzalem. De grondgedachte was de openbaring van God in de heilige plaats in de mens en door de Geest.

Voetnoten:

¹⁸ Daarom vinden we in de brief aan de Hebreëën nooit de Vader en onze gemeenschap met Hem, noch met Christus; en in wat gevonden wordt is meer tegenstelling dan overeenkomst.

¹⁹ Wij zien de heerlijkheid zonder voorhang in het aangezicht van Jezus Christus en naderen met vrijmoedigheid tot Hem, want de heerlijkheid van Zijn aangezicht is het bewijs van onze verlossing en de volkomen wegdoening van onze zonden, want Hij die ze droeg, draagt ze niet meer in de heerlijkheid. De vraag is, hoe staat de mens tegenover God? Kan hij tot Hem naderen? als de liefde niet naar buiten treedt om te zoeken en de Vader gereed is om te ontvangen. God is op de troon en eist in Zijn rechtvaardigheid, gerechtigheid en heiligheid in overeenstemming met Zijn eigen natuur. Niet in soevereine liefde, om mensen te zoeken als zij daarmee in tegenspraak zijn. Dit, en de verhouding van zonen, maakt de gehele grondslag verschillend wat de verbinding met God betreft. Maar de zedelijke grond voor haar mogelijkheid wordt in deze typen gevonden, met de al genoemde tegenstelling.

²⁰ Wij zijn geneigd alleen aan het kruis te denken in betrekking tot onze zonden. En inderdaad, alleen het kruis is de rechte, de ware weg tot God. Maar als we, nadat we vrede met God hebben, overwegen wat het kruis is, dan zullen we elke zedelijke vraag daar tot oplossing gebracht vinden; de mens in zijn absolute boosheid d.i. dat hij met minachting en haat God in Zijn goedheid verwerpt; de volle en algemene macht van satan over hem; de mens in volmaaktheid in Christus - absolute gehoorzaamheid aan en absolute Helde tot de Vader; God in gerechtigheid tegenover de zonde in de hoogste graad (het betaamde Hem) en in oneindige liefde tot de zondaar; dit alles is op het kruis in Christus geopenbaard. En alles tot onze zegen en zo, opdat wij met Hem in de heerlijkheid zouden zijn en aan Hem gelijk, als de vrucht van de arbeid Zijner ziel - een gezegend deel.

²¹ Dit was het gevolg van het falen van het priesterschap in de persoon van Nadab en Abihu. Dit vond al dadelijk plaats, zoals dit het geval is met alles wat onder de verantwoordelijkheid van de mens geplaatst is. Feitelijk werd alles onder de verantwoordelijkheid van de mens geplaatst, behalve - vanzelfsprekend - de ware verlossing. Zo was het met Adam, Noach, de wet, hier het priesterschap, Salomo, de zoon van David, Nebukadnezar en ook met de gemeente, zoals Paulus aantoonde.

²² Een gerechtigheid, die echter niet gescheiden was van heiligheid. God stelde Zich niet tevreden met alleen de plicht als maatstaf voor de aanneming. Want het was in het Allerheiligste en God woonde daar. Maar terwijl de aanbieder tot de heilige God naderde, kwam hij tot een troon van gerechtigheid. Heiligheid is het karakter van een natuur die haar welbehagen vindt in reinheid en die het kwaad afstoot. De gerechtigheid oordeelt dit kwaad met gezag. Het gaat hier niet alleen om de verantwoordelijkheid van de mens, maar om wat God was.

²³ Het eerste is het wezenlijke van volmaaktheid als schepsel, toevoegende de plaats van Zoon. Het tweede de werkelijke verantwoordelijkheid van de plaats van de mens, naar de maatstaf van die plaats.

²⁴ Doch zoals al opgemerkt is, zijn wij nu in een andere verbinding getreden, met de Vader. Dit is verwantschap, geen natuur, ofschoon die natuur vanzelf noodzakelijk daarin opgesloten ligt. Vandaar, dat Christus zei, maar pas na Zijn opstanding: „Ik ga heen tot Mijn Vader en uw Vader en tot Mijn God en uw God". Daar vinden we die verbinding met God volgens het karakter, waarover hier gesproken wordt, maar daar vinden we die verbinding met de Vader in de verwantschap en vrijheid waarin Christus Zelf is en waarin wij zijn aangenomen. Dit verschil tussen natuur en verwantschap wordt duidelijk tot uitdrukking gebracht in de geschriften van Johannes - genade en wat de goddelijke natuur noodzakelijk maakt. Zie met betrekking tot aanbidder Jh.4 en 1Joh.1. De Vader kon niet anders geopenbaard worden dan door de Zoon. Maar ook was de voorhang gescheurd door het kruis en wij zijn voor God in goddelijke gerechtigheid in overeenstemming met wat Hij als zodanig is. Wat deze beide aangaat, zijn wij in Hem in dit volkomen karakter. Op een andere plaats heb ik gewezen op het verschil van de betekenis van de verwantschap met God als zonen en de kennis van de Vader als zodanig, persoonlijk in de Zoon geopenbaard. Het eerste is de grondslag van Paulus, waar hij zelden bovenuit gaat; de laatste 'die van Johannes. De Brief aan de Hebreëën spreekt van onmiddellijke toenadering tot God in het heiligdom, maar de Vader wordt er niet in gevonden.

²⁵ De mededelingen van het Oude Testament en alles wat tot de wet behoort, komen rechtstreeks van God, maar zij behoren niet tot een stelsel dat rechtstreekse toenadering tot Hem geeft.

²⁶ Dat is waar, maar in zijn typische toepassing (of misschien moet ik zeggen: geestelijke toepassing) - en dit dan niet naar de letter, maar naar de geest - vinden we een ander belangrijk deel van de waarheid. Het verzoendeksel was de plaats waar de mens tot God kon naderen, maar het was niet de plaats, waar God Zich bezighield met de verantwoordelijkheid van de mens. Dat was bij het koperen altaar, de plaats van het offer; het eerste dat de mens ontmoette als hij als zondaar moest binnenkomen. Dan ging het er om, wat de mens moest zijn, tegenover God moest zijn natuurlijk, maar toch wat hij als mens moest zijn. Bij het verzoendeksel, in het Heilige der heiligen gaat het om de vraag wat God is. De mens moet geschikt zijn om in de tegenwoordigheid van God Zelf, in het Heilige der heiligen, te kunnen zijn. En inderdaad, het overige was alleen om de mens te beproeven. Hij was in het paradijs niet onschuldig en als een zondaar kon hij niet tot God komen in overeenstemming met wat God was, omdat hij een zondaar was. Het is alleen door de gescheurde voorhang, dat hij in een hemels paradijs tot Hem spreken kan. Maar op grond van het dan voleindigde werk zal Hij ook een aards volk hebben in wiens hart de wet geschreven zal zijn.

Verklaring over EXODUS (Synopsis deel I)

Auteur: John Nelson Darby

Hoofdstuk 26

De tabernakel

Dan zien we de tabernakel zelf, die - hoewel gescheiden in twee afdelingen - toch één geheel was. De Schrift leert ons dat er twee betekenissen te zien zijn in de tabernakel en haar vorm. In het algemeen is het de hemelen, de plaats waar God woont en Zich openbaart. Dan de Persoon van Christus, de woonplaats van God (Kl.1:19; 2:9). In meer algemene zin kunnen we hieraan toevoegen: en de christenen, want in Hb.3:6 wordt gezegd: „wiens huis wij zijn”. Het lichaam is nooit het onderwerp in de brief aan de Hebreëën. We zijn pelgrims hier op aarde die hier door het geloof wandelen. Evenmin wordt de Vader in deze brief gevonden. „Het was nodig, dat de hemelse dingen zelf gereinigd werden door betere slachtoffers” (Hb.9:23). Zo is Christus de hemelen doorgestaan, zoals Aäron, toen hij tot het verzoendeksel naderde (Hb.4:14).

De tabernakel wordt nog als beeld gebruikt van het geschapen heelal in Hb.3:3-4 en in dezelfde passage als beeld van de heiligen: het huis, waarvan Christus het Hoofd is als Zoon, De voorhang was - we weten dit op grond van hetzelfde Goddelijk gezag - het vlees van Christus. Deze voorhang verborg God in Zijn heiligheid als Rechter, in Zijn volmaaktheid als soevereine gerechtigheid zelf. Maar hij openbaarde God in volmaakte genade aan wie Zijn tegenwoordigheid zichzelf openbaarde.

De tabernakel (hfdst. 26:1) ²⁷ was van dezelfde grondstoffen gemaakt als de voorhang. Ik twijfel er niet aan, dat hierin de wezenlijke reinheid van Christus als mens, en alle goddelijke genaden, die als het ware met Zijn Persoon waren samen geweven, wordt afgebeeld. Aan dit alles waren de cherubs toegevoegd, die - zoals we reeds gezien hebben - rechterlijke macht ²⁸ voorstellen, die aan Christus, als mens, was verleend.

„God zal de wereld oordelen in gerechtigheid door een man, die Hij daartoe verordend heeft”, en „de Vader heeft al het oordeel aan de Zoon gegeven..... en Hij heeft Hem macht gegeven om ook gericht te houden, omdat Hij des mensen Zoon is” (Hd.17:31; Jh.5:22,27).

De kleden waarmee de tabernakel werd bedekt

Het schijnt me, dat alle andere kleden, waarmee de tabernakel bedekt moest worden, eveneens betrekking hebben op Hem. Het geitenhaar wijst op Zijn besliste reinheid. Beter gezegd, de strenge afzondering van het kwaad dat rondom Hem was, gaf Hem het karakter van profeet.

Dit was geen gestrengheid in Zijn wegen met arme zondaars, maar in Zijn afzondering van de zondaars, onder wie Hij verkeerde. Dus een compromisloze gestrengheid ten opzichte van Zichzelf, die Hem afzonderde en Hem Zijn zedelijk gezag gaf. Dat haren kleedt dat de profeet kenmerkte. Deze absolute gestrengheid werd bewaard te midden van het kwaad en ging gepaard met een tederheid, een goedheid, die het de meest krachteloze nog mogelijk maakte, tot Hem te gaan. De meest gekrenkte zielen, die de wonden van de zonden, die ze aan de

mensen niet durfden te bekennen, in zich verborgen hielden, werden door die tederheid aangemoedigd hun harten uit te storten en konden troost en genezing vinden.

De roodgeverfde ramsvellen wijzen op Zijn volmaakte toewijding aan God ²⁹ (Moge het ons gegeven zijn Hem na te volgen!). De dassenvellen tonen ons die waakzame heiligheid in Zijn wandel en uiterlijke betrekkingen, die Hem op een volkomen wijze vrijwaarden van het kwaad, dat Hem omringde.

„.....naar het Woord Uwer lippen, heb ik mij gewacht voor de paden van de verderver" (Ps.17:4); „hij die uit God geboren is, bewaart zichzelf, en de boze tast hem niet aan" (1Jh.5:18). Deze dingen waren persoonlijk in Christus, maar kunnen ook gezegd worden van de nieuwe natuur in ons, de nieuwe mens. En ook van Hem, in zoverre Hij uit de Heilige Geest geboren was, bij Zijn vleeswording, Zijn geboorte in het vlees, in welke Hij er de volmaakte uitdrukking van was. Maar ik spreek hier alleen over het feit op zichzelf in de praktijk, of wat door de Heilige Geest, Die in ons werkt en door het Woord, is teweeggebracht. Overigens is het goed om op te merken, dat, als we over Christus spreken, we het woordje „nieuw" alleen maar bij wijze van vergelijking kunnen gebruiken, in tegenstelling tot het woordje „oud".

Voetnoten:

²⁷ Als we de details nader onderzoeken, zullen we zien, dat er in de tent en de voorhang geen goud aanwezig was, maar wel waren daar cherubs. In de efod was goud en geen cherubs. In de deur van de tent geen van beide. Binnen het heilige en het Heilige der heiligen was alles goud. Zo had Christus als mens de rechterlijke macht (wij weten, dat het voorhangsel Zijn vlees voorstelt) en zal die hebben, niet alleen in regering, maar ook in het goddelijk eindoordeel. Maar Hij was mens en wandelde als mens; inwendig was alles goddelijk. Het priesterschap naar de orde van Aäron kon geen cherubs hebben. Dat is rechterlijke macht in de hemel. Maar Zijn tegenwoordigheid daar is verenigd met goddelijke gerechtigheid. Toen Hij op aarde verscheen was alles volkomen genade en in Zijn uiterlijke verschijning vertoonde Hij die macht niet.

²⁸ De volledige omschrijving van de cherubs, laat ons hen zien als de machten van de schepping, en Gods eigenschappen zoals die ontvouwd worden in de troon, in de vier hoofden van de aardse schepping: de mens - het vee - de wilde dieren en de vogels: inzicht - standvastigheid - kracht en de snelheid van de oordelen. Ze vormden de troon waarop God gezeten was. De mens heeft er afgodsbeelden van gemaakt.

²⁹ Deze gedachte is gegrond op de gelegenheden, in welke een ram gebruikt werd bij de offeranden.

Verklaring over EXODUS (Synopsis deel I)

Auteur: John Nelson Darby

Hoofdstuk 27

De voorhof

De voorhof is de plaats, waar God de wereld ontmoet. (Ik spreek niet van de wereld op zichzelf waar we doorheen gaan ³⁰: dat is de woestijn). In de voorhof moeten zij die uit de wereld komen, tot God naderen. Op die plaats komen de leden van Zijn volk (niet als priesters of geheiligden, maar als zondige mensen) bij het gaan uit de wereld, tot Hem. Want Hij maakt Zich alleen aan hen bekend, die deze afgesloten ruimte binnentreden. Daar bevond zich allereerst het brandofferaltaar: God geopenbaard in gerechtigheid ten opzichte van de zonde, maar in genade jegens de zondaar, als Hij Zich - in Zijn betrekking met de mensen - in het midden van hen plaatst, zoals ze zijn. Inderdaad hield dit het oordelen van de zonde in, want zonder dat kan God niet in verbinding staan met de mens. Maar hier is het Christus, Die - in de volmaaktheid van de Geest van God - Zichzelf voor de zonde als slachtoffer heeft geofferd in overeenstemming met die gerechtigheid van God, om hierdoor zondaars in verbinding te brengen met God.

Op de aarde ging het er om, of mensen in verbinding konden staan met Hem, de Heilige, Die leeft; maar dat was onmogelijk. Op het kruis is Hij van de aarde verhoogd, verworpen door de wereld. Evenwel, Hij ging niet in de hemel. Op het kruis werd Christus van de wereld verhoogd - Hij had haar verlaten. Maar Hij gaat voort met Zich aan de mensen voor te stellen: Het voorwerp van het geloof, als Degene Die volkomen voldoening heeft gegeven aan de gerechtigheid van God, als wel als de getuige van de liefde van God en van de liefde van Hem, Die door Zijn dood alles wat God is heeft verheerlijkt. Hij stelt Zich aan de wereld voor, opdat door de genade, de mensen tot Hem zouden komen en zich van de wereld zouden afzonderen, omdat God in gerechtigheid (waar toch is Zijn gerechtigheid méér verheerlijkt dan in het kruis van Jezus?) de meest ellendige van de zondaren, in overeenstemming met Zijn heerlijkheid kan ontvangen en juist daarin wordt verheerlijkt. Wat de zondaar die tot God gaat, betreft, was het offer voor zijn schuld en werkelijke zonden. Maar de betekenis van het offer gaat veel verder. Het was voor God een lieflijke reuk, die Hem verheerlijkte.

Het brandofferaltaar

Hier zien we dus het brandofferaltaar, waar God Zich in een rechtvaardig oordeel over de zonde openbaart, echter terwijl Hij de zondaar - door het offer van Christus - in liefde ontmoet. Bij het koperen altaar toont God Zich echter niet in Zijn Wezen (geestelijk en als hoogste voorwerp van de aanbidding van de heiligen), maar in Zijn betrekkingen tot de zondaars, overeenkomstig Zijn gerechtigheid ³¹. Het is op die plaats, dat deze zondaars zich aan Hem tonen en zó delen ze in het resultaat van dat werk, waarin Christus - door de machtige werking van de Heilige Geest - Zich zonder vlek Gode heeft geofferd. Nu Christus aan alle eisen van Zijn gerechtigheid heeft voldaan en bovendien Hem, in alles wat Hij is, heeft verheerlijkt, is Hij die goede reuk geworden van het offer, waarin men - als men de wereld heeft verlaten - tot God kan naderen.

God treedt dan in verbinding met de zondaars, die zich als zodanig tot Hem wenden ³², maar dan vinden dat hun zonden uitgewist zijn door het kruis, en dan bovendien komen in de welriekende reuk van het offer van Hem, Die Zich gaf als een volmaakt brandoffer. Het zondoffer, dat buiten de legerplaats werd verbrand, was iets anders. Daar naderde niemand. Daar werd Christus door God tot zonde gemaakt en alles speelde zich af tussen God en Hem. Maar hier bij het brandoffer naderen wij tot God.

De dienst ter ere van God

Na de afdelingen van de tabernakel, die voor de verschillende openbaringen van God dienden, te hebben beschouwd, komen we thans tot de dienst, die, ter ere van Hem, gehouden werd in de voorhof en in de plaatsen, waar Hij Zich openbaarde (hfdst. 27:20).

De priesters moesten ervoor waken, dat het licht van de kandelaar altijd scheen, gedurende de nacht, buiten de voorhang die het getuigenis verborg. Het was het licht van de genade en van de macht van God door de Geest, Die God geestelijk openbaarde. Het is hier niet God Zelf op de troon, waar Zijn soeverein Wezen de schat van Zijn gerechtigheid bewaart. Dat kon alleen Christus in Zijn Persoon en in Zijn Natuur zijn. Het was evenmin gerechtigheid in Zijn betrekkingen met de zondige mens, buiten de heilige plaats, van welke de plicht van de mens de maatstaf was, en voor welke de wet van God de regel was. Het was een licht, door welke Hij Zich openbaarde in de macht van Zijn genade, maar dat ook weer in verband stond met Zijn verbinding met mensen, gezien als geheiligd en tot Zijn dienst gewijd. En tegelijkertijd was het de openbaring van God. In wezen was dit licht de Heilige Geest. Dat zien we in de Openbaring. Doch de Heilige Geest kon op Christus als Mens rusten, en dat zonder mate (Jh.3:34); of wel Hij kon ook door Christus en Diens genade in anderen werken als de Geest der profetie (uitsluitend vóór dat de Heer op aarde kwam) of op een andere, meer overvloedige en volkomen wijze, zoals dat heeft plaats gehad na de opstanding en verheerlijking van Christus, toen de Heilige Geest Zelf neerdaalde ³³.

Maar hoe deze openbaringen en de wijze, waarop de Geest in de mensen werkte, ook geweest mogen zijn, hier was het voor Gods Aangezicht om Hem in de energie van de Heilige Geest Zelf te openbaren. Doch het priesterschap was hier onontbeerlijk voor ons ³⁴ om deze verbinding tussen de kracht van de Heilige Geest en de dienst van mensen, waarin Hij Zich openbaarde, te handhaven, opdat het licht zou schijnen (27:20-21). Dit is dan ook de reden, dat we direct hierop de voorschriften vinden, betreffende het instellen van het priesterschap.

Voetnoten:

³⁰ Dit zou de genade van het Christendom zijn, het zoeken en zalig maken, wat verloren is. De beelden van de tabernakel spreken over ons komen tot God en niet over Zijn komen tot ons. Dit laatste is zuiver Christendom. De Hebrëenbrief gebruikt deze beelden waarover wij spreken, doch met de wijzigingen die door het Christendom hierin zijn ingevoerd.

³¹ Hier moeten we opmerken, dat, terwijl het uiteindelijke oordeel verwijst naar onze verantwoordelijkheid en daarnaar "wordt afgemeten, de vergiffenis niet kan worden afgescheiden van ons naderen in de tegenwoordigheid van God (ofschoon door ervaring hierin vorderingen gemaakt kunnen worden), omdat door het werk van Christus de voorhang werd gescheurd en God volkomen geopenbaard. Dit toonde de grote verzoendag, want daar werd het bloed ingebracht tot God, en toch was het voor de zonden, maar de zonden waarmee Gods

tegenwoordigheid werd bezoedeld, terwijl zij ook allen werden weggedragen. Maar op het koperen altaar was beide: de liefde die gaf en de waarde van het offer, zodat goddelijke gunst en voldoening werden teweeggebracht. „Daarom heeft de vader Mij lief". Hier werden zondoffers en brandoffers geofferd, maar beide verwezen zij naar aanneming, negatief en positief, en niet alleen naar de heiligheid van God, zoals het bloed op de grote verzoendag. "Wij hebben de verlossing door Zijn bloed, de vergeving van zonden, maar naar de rijkdom van Zijn genade.

³² Het is van betekenis, dat in het Hebreeuws het woord „(ver)branden" "bij het zondoffer en het brandoffer niet hetzelfde is. In het laatste geval, wordt hetzelfde woord gebruikt als voor het verbranden van wierook. Nog een enkel woord over de offeranden.

In het zondoffer dat buiten de legerplaats wordt verbrand, komt God uit Zijn plaats naar buiten, om te straffen, om wraak te nemen over de zonde. Christus is in onze plaats gaan staan. Hij heeft onze zonden gedragen en is gestorven om de zonde door het offeren van Zichzelf te niet te doen. In het zondoffer werd Zijn bloed gestort en onze zonden afgewassen. Maar dit bloed - dat zo oneindig kostbaar is - werd door de Hogepriester in het Heilige der Heiligen gedragen en op het verzoendeksel gesprengd. Op deze wijze werd de vaste grondslag gelegd voor al onze betrekkingen met God. Sedert bestaat de zonde niet meer in de ogen van God, voor hem die nadert. Maar dit is nog niet alles. God heeft niet alleen de zonde in gerechtigheid volkomen geoordeeld in de dood van Christus maar bovendien was het werk, dat Christus had volbracht, op een volmaakte wijze aange naam voor God. „Ik heb U verheerlijkt op de aarde" (Jh.17:4). „God is in Hem verheerlijkt" (Jh.13:31). Daarom was God aan Christus verschuldigd Hem bij Zich Zelf te verheerlijken. Het gehele Wezen van God in gerechtigheid en liefde, was ten volle (en in het openbaar voor het heelal) verheerlijkt, hoewel alleen het oog van het geloof open is om het te zien, en zo was Zijn gerechtigheid aan Christus verschuldigd, Hem in een positie te plaatsen, die beantwoordde aan Zijn werk. Zeker, de liefde van de Vader zou Hem die plaats niet onthouden. De waarheid in haar volle betekenis bestaat dus niet alleen hierin, dat de Heiligheid van God die de zonde wreekt, met de zonde heeft afgerekend in de dood van Jezus, zodat er niets meer te doen is wat haar wegdoen betreft. Maar voor hem die weet, dat in zijn Adamsnatuur geen hulp is en nog minder in de wet, is er door genade, voor het geloof in Jezus, Die de gerechtigheid van God Zelf is, een rechtvaardigmakende gerechtigheid. Niet alleen maar de wegdoening van de zonden, maar de positieve waarde van alles wat Christus gedaan heeft, terwijl Hij God daarin verheerlijkte. Wij zijn aangenaam gemaakt in de Geliefde. God moest de Heer Jezus opwekken (met het oog op wat Hij had gedaan) en Hem aan Zijn Rechterhand plaatsen. Wij zijn van onze zonden gereinigd, naar de volmaaktheid van God. Tussen Hem en Christus alleen is dit werk voleindigd. En daar Christus als Mens is ingegaan en in de heerlijkheid, op grond van de waarde van Zijn werk, worden ook wij - als voorwerpen van dat werk en op grond van haar waarde aangenomen als Hij. Dus zo nadert de zondaar, gelovende in God, tot het koperen altaar, waarop het slachtoffer is geofferd - (de weg erheen is vrij door het bloed) en nu de voorhang is gescheurd, tot God, Die Zich in heiligheid heeft geopenbaard. Maar dit is in overeenstemming met de welriekende reuk van het offer van Christus; in overeenstemming met al de welriekende reuk van Zijn toewijding en van Zijn gehoorzaamheid tot de dood van het kruis. (De uitdrukking: „welriekende reuk" kan niet worden toegepast op het zondoffer, dat buiten de legerplaats werd verbrand, want daar werd Christus tot zonde gemaakt.) Bovendien naderden de priesters tot de heilige plaats als priesters, en gingen er zelfs in. Hierover zullen we evenwel later spreken.

³³ Vergelijk - in verband hiermede - ook Za.4, voor de toestand in het Duizendjarig Rijk.

³⁴ Voor de volle openbaring hiervan in Zijn persoonlijke en vrije openbaring hier beneden was de verheerlijking van de Mens (Christus) nodig in overeenstemming met de goddelijke gerechtigheid. Maar dit zou ons te ver van ons onderwerp afbrengen. Ik moet nogmaals herhalen, dat wij hier slechts de schaduw hebben en niet het beeld zelf der zaken. Wat wij hier hebben verwijst naar de mens onder de regering van God hier op aarde, als een vat van de Heilige Geest. Het priesterschap onderstelt de mens hier in zwakheid en Christus, een andere Persoon, voor ons in de hemel.

Verklaring over EXODUS (Synopsis deel I)

Auteur: John Nelson Darby

Hoofdstuk 28

Priesterlijke kledingstukken in verband met de Persoon van de Heer Jezus

De priesterlijke kledingstukken waren samengesteld uit alles wat in verband staat met de Persoon van Christus, in Zijn karakter als priester: de borstlap, de efod, de mantel, de rok vol oogjes, de gordel en de hoed.

De efod was het priesterlijk kledingstuk bij uitnemendheid. Het was van dezelfde stof gemaakt als de voorhang, behalve dat daarin geen goud was, maar wel cherubs (maar alles achter de voorhang was van goud, want Gods regering en oordeel waren in Christus als Zoon des mensen). In de efod was wel goud maar geen cherubs, omdat de priester goddelijke gerechtigheid moet hebben, maar niet in de plaats van bestuur en regering is (vgl. Nm.4).

Het wijst ook op de wezenlijke reinheid en de genadegaven van Christus.

De gordel was *het teken van de dienst*. Ze was van hetzelfde materiaal als de efod waartoe ze behoorde. Gekleed in deze kledingstukken van heerlijkheid en schoonheid, droeg de hogepriester de namen van het volk van God in volledige orde voor God. De namen waren op de schouders van de hogepriester aangebracht, om aan te geven, dat hij de last droeg van hun bestuur. Ze waren ook op de borstlap aangebracht, om aan te tonen, dat hij de stammen op zijn hart droeg.

De borstlap was niet te scheiden van de efod, d.w.z. was onafscheidelijk verbonden met het priesterschap en met het verschijnen voor God. Hij droeg eveneens het oordeel van het volk voor God, overeenkomstig de volmaaktheden van Gods tegenwoordigheid.

Door dit middel hield de hogepriester het volk in oordeel staande voor God, in overeenstemming met dit licht en deze volmaaktheden. Zij zagen dan ook uit naar antwoord door deze Urim en Tummim die in de borstlap waren. Want de wijsheid van ons gedrag moet in overeenstemming zijn met onze positie voor God.

Aan de zoom van de mantel van de efod waren de gewenste vruchten, en het getuigenis van de Heilige Geest; beide afhankelijk van het priesterschap. Ik geloof, dat Christus, bij het binnengaan van de hemel, Zich in deze wereld heeft laten horen door de Heilige Geest, Die in Zijn volk werkt (de zomen van de kledingstukken van de hogepriester - vergelijk Ps.133:2) en Zich ook zal laten horen door Zijn genadegiften, als Hij uit de hemel komt. Intussen draagt Hij ook daar, waar Hij is binnengegaan (28:38), de ongerechtigheid van de heilige dingen, in heiligheid vóór Jahweh de eeuwige God. Deze heiligheid is op Zijn eigen voorhoofd. Niet alleen het volk van God, maar ook hun onvolmaakte diensten, worden voorgesteld, naar de Goddelijke heiligheid die Hem eigen is.

De zonen van Aäron werden eveneens bekleed. Hun natuurlijke naaktheid mocht niet zichtbaar zijn, maar de heerlijkheid en de eer, waarmede God hen had bekleed. Ze werden ook gekenmerkt door een gordel voor de dienst.

De kledingstukken van de hogepriester die zijn dienst karakteriseren

De kledingstukken van de hogepriester vragen een weinig meer verklaring. Wat hem in de dienst karakteriseerde was de efod, waaraan de borstlap onafscheidelijk was bevestigd, met daarin de Urim en de Tummim. De beschrijving van de priesterlijke kledingstukken begint dus vanzelfsprekend met de efod. De hogepriester moest met deze efod bekleed zijn, wilde hij voor het aangezicht van God verschijnen. De stof van de efod was dezelfde, als waarvan de voorhang was gemaakt, alleen had men er goud op aangebracht. Want de voorhang was het vlees van Christus, en dit kon niet gescheiden worden van wat goddelijk was. Doch bij de uitoefening van het priesterschap, verschijnt Christus voor het aangezicht van God, binnen de voorhang, wat wil zeggen: in de hemel zelf. Wat de Goddelijke gerechtigheid voldoening schenkt en wat de natuur en het wezen ervan heeft, tegelijk met de hemelse genade en reinheid, heeft daar zijn plaats en deel, als in Christus gevonden. Zo is ook geschreven: „we hebben een Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus, de Rechtvaardige" (hoewel deze Schriftplaats, in werkelijkheid, onze Heer op een iets andere wijze beschouwt) ³⁵. De fundamentele grondslag van het priesterschap is dus een volkomen persoonlijke reinheid in een mens, in haar hoogste vorm als een natuur die bewust van God voortvloeit en in het priesterschap verheerlijkt, met al de vormen van genade en Goddelijke gerechtigheid verwerven ³⁶. Het priesterschap was een dienst en de priester was omgord om hem te kunnen volbrengen. Maar het was een dienst, die plaats moest vinden in de tegenwoordigheid van God. De lendenen waren omgord maar de kledingstukken kwamen tot aan de voeten. Dit was in het bijzonder het geval ten opzichte van het blauwe kleed. Maar laten we eerst de beschrijving van de efod voortzetten.

De hogepriester vertegenwoordigd het gehele volk

De hogepriester vertegenwoordigde het gehele volk voor God. Hij stelde het aan God voor en wel op twee manieren.

In de eerste plaats droeg hij het volk op zijn schouders: Hij Zelf droeg de gehele last en zwaarte van het volk. Hun namen waren in de twee sardonystenen gegraveerd, waarmee de twee delen van de efod bij elkaar werden gehouden. Niemand kon de efod dragen (d.w.z. het priesterschap uitoefenen), zonder op zijn schouders de namen te dragen van de stammen Israëls. Zó draagt Christus voortdurend Zijn volk.

In de tweede plaats was de borstlap aan de efod bevestigd en wel op zulk een wijze, dat hij er niet van gescheiden kon worden. Ook daarop droeg de hogepriester de namen van zijn volk voor het aangezicht van de HEER. Voor zover hij met deze priesterlijke kledingstukken bekleed was, kon hij daar niet zijn zonder hen. Zoals dit uitgedrukt wordt: hij droeg hen voortdurend op zijn hart voor Jahweh. Ze zullen - wordt er gezegd - op het hart van Aäron zijn wanneer hij voor het aangezicht van Jahweh komt. Zo worden wij ook altijd door Christus vóór God gedragen. Hij stelt ons aan God voor, als degenen die Hij op Zijn hart draagt. Hij kan niet vóór Hem zijn, zonder dat te doen. En welk recht de wensen en vragen van Christus' hart ook hebben op de openbaring van de gunst van God, het werkt om deze gunst op ons te richten. Het licht en de gunst van het heiligdom - waar God woont - kunnen niet op Christus schijnen, zonder ook op ons te schijnen, en dat als voorwerpen voor dat doel aan God voorgesteld.

De Heer Jezus verschijnt dagelijks voor ons bij God

Dat was evenwel nog niet alles. De Urim en de Tummim - het licht en de volmaaktheid - waren in de borstlap aangebracht. De hogepriester droeg het oordeel van de kinderen Israëls in hun dagelijkse wandel en in verbinding met hun dagelijkse gemeenschap op zijn hart voor het aangezicht van Jahweh en dit overeenkomstig het licht en de volmaaktheid van God. Dit is noodzakelijk voor ons, om zegen te ontvangen. Als we voor God zouden staan, zoals we zijn, dan zouden we onder het oordeel komen, of we zouden de uitwerking van dit licht en de volmaaktheid van God verliezen, en ons buiten dit alles moeten ophouden. Maar aangezien Christus ons oordeel - in overeenstemming met dat licht en die volmaaktheid - draagt, is onze voorstelling aan God overeenkomstig de volmaaktheid van God Zelf - ons oordeel is gedragen. Maar dan is onze positie, onze leiding, ons licht, ons geestelijk inzicht in overeenstemming met ditzelfde Goddelijke licht en volmaaktheid. Want de hogepriester vroeg aan God en ontving antwoorden van Hem in overeenstemming met de Urim en de Tummim.

Dit is een kostbaar voorrecht ³⁷. Gebracht in de tegenwoordigheid van God, naar de Goddelijke gerechtigheid in de volmaaktheid van Christus, zijn ons geestelijk licht en onze voorrechten en wandel in overeenstemming met die volmaaktheid. We zijn in Goddelijke gerechtigheid aan God voorgesteld en dit geeft ons een licht, dat overeenkomstig de volmaaktheid van Hem is, in Wiens tegenwoordigheid we gebracht zijn. Daarom wordt gezegd, dat we in het licht wandelen, zoals Hij (God) in het licht is (1Jh.1:7) - een ernstige gedachte voor het geweten, maar vreugdevol voor het hart, ons mededelende hoe onze gemeenschap in heiligheid behoort te zijn ³⁸. Omdat Christus het oordeel draagt, neemt Hij het toerekenende karakter van de zonde weg, en verandert het licht, dat zowel de zonde als ons veroordeeld zou hebben, in een reinigend en verlichtend karakter, naar die volmaaktheid, die op ons neerziet.

De twaalf stenen

De borstlap was van boven bevestigd aan de sardonystenen op de schouders, en van onderen aan de efod boven de gordel. De namen van de twaalf stammen waren in deze stenen gegraveerd. Zo was het gehele volk noodzakelijkerwijze en voor altijd verbonden aan de uitoefening van het priesterschap door de hogepriester, in de tegenwoordigheid van Jahweh. De band was Goddelijk en hemels, wat voorgesteld wordt door de gouden kettingen van boven en door de gouden ringen met een hemels blauw snoer van onderen. Het priesterschap, hoewel uitgeoefend in de menselijke natuur, alsmede de betrekking van het volk er mee, rusten op een onwankelbare grondslag, die Goddelijk en hemels is.

Het blauwe kleed met zijn schelletjes en granaat appelen

Zó waren de typische kledingstukken, waarin de hogepriester zich voor het aangezicht van God vertoonde. Maar onder zijn officiële kleding, droeg hij een eigen kleed, dat geheel blauw was. Het karakter van Christus was ook volmaakt en geheel hemels. Het was in het Heilige, dat hij zijn dienst uitoefende. De hemelse Priester moet dan ook Zelf een hemels Mens zijn. En aan dit hemelse karakter van Christus zijn de vruchten en het getuigenis van de Heilige Geest verbonden, zoals hier in beeld, de schelletjes en de granaatappels aan het blauwe gewaad van de hogepriester verbonden zijn. Het is van Christus, gezien in Zijn he-

mels karakter, dat zij komen. Ze zijn vastgemaakt aan de zomen van Zijn gewaad, hier beneden. Men hoorde het geluid van de schelletjes, als Aäron het Heilige binnenging en als hij weer uitkwam. Zo is het ook geweest bij Christus, en zo zal het nog eens zijn. Toen Hij het hemelse Heiligdom is binnengetreten, zijn de genadegiften van de Geest in het geluid van het getuigenis openbaar geworden en dit zal opnieuw het geval zijn als Hij terugkomt. De vruchten van de Geest bevonden zich ook in de heiligen, zoals we weten ³⁹.

Maar er waren niet alleen vruchten en gaven. De aanbidding en de dienst, het aanbieden van offeranden aan God, vormden een deel van het leven en van de plichten van het volk van God. Helaas! dat aanbidden en die dienst waren bezoedeld, evenals zij, die deze dienst verrichtten. Het was dus ook een deel van de dienst van de hogepriester de ongerechtigheid van hun heilige dingen te dragen. Op dezelfde wijze wordt onze lof en aanbidding, ondanks onze zwakheid, door God aangenomen, en de heiligheid is altijd in de offeranden van Zijn huis voor de HERE, gedragen op het voorhoofd van de hogepriester. We zien twee dingen op hetzelfde ogenblik gebeuren: Aan de ene kant werd het volk van Jahweh aan Hem voorgesteld en aan de andere kant werd het volk door Hem geleid, overeenkomstig Zijn eigen volmaaktheden, en door tussenkomst van de hogepriester.

Onze verbinding met God is meer rechtstreeks, omdat de voorhang gescheurd is. Toch is onze hogepriester daar voor ons, maar zittende aan de rechterhand van God. De VADERNAAM wordt hier niet gevonden.

Het kleed van fijn getweerd linnen stelde nog beter voor wat de hogepriester zelf geheel en al was, wat hij dus innerlijk was: zijn persoonlijke reinheid. Maar het kleed was geborduurd, d.w.z. het was versierd met alle deugden. Zodanig was Christus, zodanig is Christus. De toepassing van dit alles op Christus ligt voor de hand.

Alleen moeten we denken aan de opmerking, dié de Apostel - d.w.z. de Geest van God - heeft gemaakt: dat deze dingen de schaduw waren van de dingen die komen zouden en niet het beeld der zaken zelf. Onze Hogepriester - hoewel Hij altijd leeft om voor ons tussen beide te treden - is gezeten aan de rechterhand van de Majesteit in de hemelen. Maar geestelijk is dit alles voor ons. Christus stelt ons aan God voor. Hij verkrijgt genade en leiding voor ons door de Heilige Geest. Hij draagt de ongerechtigheid van onze heilige dingen. Onze dienst is - zoals onze personen - in Hem aangenomen. Historisch gezien, heeft de hogepriester zich nooit van de kledingstukken van heerlijkheid en schoonheid bediend, om binnen de voorhang te gaan.

De noodzaak van het dragen van de kledingstukken uit linnen gemaakt

Hij moest ze dragen als hij in het Heilige der Heiligen ging ⁴⁰, maar dit werd hem verboden na de dood van Nadab en Abihu, behalve op de Grote Verzoendag, en dan trad hij daar binnen, bekleed met andere kledingstukken, en wel uit linnen gemaakt. Zo was ook voor ons de dood noodzakelijk en ook het binnengaan in het heiligdom, als gevolg van die dood. En dit vond plaats in de vervulling van het type door Christus. En wat de Joden betreft is Christus op dezelfde wijze binnengegaan, en de tegenwoordige tijd is de periode waarin Hij Zich verborgen houdt in het heiligdom. Zij moeten dus wachten totdat Christus er weer uitkomt, om te weten, of God het werk dat Hem is aangeboden, heeft aangenomen. Wij weten dit nu al,

door de Heilige Geest Die van de hemel is gezonden; Deze kwam uit de hemel toen de Heer daar ingegaan was, zodat wij in de geest vooruit deel hebben aan de heerlijkheid waarin Hij is. Dit vormt wezenlijk de plaats van de Christen.

Als de hogepriester in Zijn kleding van heerlijkheid en van schoonheid was binnengegaan, dan zou dit - door Zijn bemiddeling - de handhaving hebben betekend van niet onderbroken betrekkingen met God, van een volk, dat Hem aangenaam was. Wij bezitten het daarom in de geest, hoewel dit niet de gehele waarheid is in betrekking met onze positie ⁴¹.

Voetnoten:

³⁵ Het priesterschap in de brief aan de Hebreeën is niet voor zonden, behalve in Hb.2 om verzoening aan te brengen, omdat de zonden alle weggedaan zijn en wij geen geweten van zonden meer hebben. Het is hier om genade te vinden tot tijdige hulp, opdat we niet zondigen.

³⁶ Vgl. 1Jh.2:29 en 1Jh.3:1-3 en merk op, hoe de Geest in een enkele persoon, van de Godheid overgaat op de mensheid en van de mensheid op de Godheid, overeenkomstig de verbinding, waarover we al gesproken hebben. Dit is zeer schoon en laat ons zien, wat de nieuwe natuur in ons is, die van en door de Heilige Geest is en bekwaam is Hem te waarderen. Hij die heiligt en zij die geheiligt worden, zijn allen uit Eén. Zo is het praktisch: „Wij allen met ongedekt aangezicht de heerlijkheid des Heren aanschouwende, worden naar hetzelfde beeld veranderd" (2Ko.3:18). En wij zullen Hem werkelijk gelijk zijn, want we zullen Hem zien zoals Hij is. En die deze hoop op Hem heeft, reinigt zichzelf gelijk Hij rein is (1Jh.3:2-3).

³⁷ We moeten er wel aan denken, dat het hier niet gaat om de betrekking van kinderen tot een Vader, maar over de mens die tot God nadert, maar met Christus daar voor ons. We worden gezien op de aarde (dus niet in de hemelse gewesten) en Christus verschijnt in de tegenwoordigheid van God voor ons, en verzekert onze plaats in overeenstemming met God (alleen, voor ons is de voorhang gescheurd, wat een zeer groot verschil uitmaakt). Evenwel zijn we nog hier beneden, op de aarde, met een hemelse roeping. Vergelijk de brief aan de Hebreeën. Daar vinden we, dat het priesterschap dat nu in de hemel wordt uitgeoefend, niet is voor bedreven zonden, maar om genade te vinden voor tijdige hulp, opdat wij niet zondigen. De zonden zijn gedragen en weggedaan voor eeuwig, als grondslag van het priesterschap. Zie hfdst. 9; 10; 8:1 en 1:3. Voorspraak bij de Vader wordt toegepast als de gemeenschap moet hersteld worden. Vgl. Jh.13 en Nm.19.

³⁸ Onder de wet was alles duister; God was niet geopenbaard, het voorhangsel niet gescheurd, maar ik spreek in het voorgaande van hetgeen in het hogepriesterlijk kleed werd voorgesteld.

³⁹ De kleuren waren blauw, purper en scharlaken: hemelse, koninklijke en aardse heerlijkheid. Daar dit persoonlijk aan Christus behoort, was het verborgen toen Hij het heiligdom inging en zal openbaar worden als Hij weer verschijnt. Wij moeten dit karakteristiek zien, maar als verbonden met een verworpen Christus hier op aarde, met het kruis als de weg naar de kroon.

⁴⁰ Er wordt van het gebruik van deze Kleding gesproken in verbinding met het binnentreden van het heiligdom voor het aangezicht van Jahweh, als dit uitdrukkelijk wordt bevolen (hfdst. 28:29-30,35), met uitzondering van de plaat van louter goud op de hoed. Dit karakteristiek gebruik werd later verboden (zie Lv.16).

⁴¹ We moeten nooit uit het oog verliezen, dat we hier alleen maar de schaduw van de toekomstige dingen hebben. De grondbeginselen van de hemelse taferelen worden ons getoond, maar niet de verandering door het scheuren van de voorhang, die ons in staat stelt, door middel van een eeuwige verlossing, het Heilige der Heiligen vrijmoedig binnen te treden, waar Christus is, aan de rechterhand van God, in heerlijkheid. En, zoals al gezegd, waar de Zoon nog niet gekomen was, wordt de Vadersnaam en de gemeenschap met de Vader hier niet gevonden.

Verklaring over EXODUS (Synopsis deel I)

Auteur: John Nelson Darby

Hoofdstuk 29

Aäron en zijn zonen stellen samen de gemeente voor

Vóór hun wijding werden ze allen gewassen. Aäron is in zulke typen altijd verenigd met zijn zonen. Want Christus kan niet van de Zijnen gescheiden zijn, of ze zouden tot niets worden. Maar Aäron was persoonlijk zonder bloed gezalfd, een zaak die met betrekking tot Christus historisch bewaarheid is geworden. Hij werd gezalfd op aarde; Zijn discipelen eerst na Zijn dood. Hij ontving de Geest voor de Gemeente op een nieuwe wijze (Hd.2:33), nadat Hij van uit de doden was opgestaan in de kracht van het bloed van het eeuwig verbond. Want het is naar de krachtdadige werking van dit bloed - ten gunste van Zijn volk - dat Hij als Hoofd van de Gemeente werd opgewekt. In de zalving van Christus op aarde, was de Heilige Geest de getuige van Christus eigen persoonlijke gerechtigheid en zoonschap. Voor ons is de Geest de getuige, dat we rein zijn door het bloed van Christus, van de gerechtigheid van God in Hem en van het zoonschap door aanneming.

Aäron en zijn zonen stellen samen altijd de gemeente voor. Niet als vergaderd in één lichaam (dat was in het Oude Testament nog een verborgen zaak), maar gezien in bepaalde posities, die ze persoonlijk voor Gods aangezicht innamen. Er is maar één heiliging, die voor allen dezelfde is: het Goddelijk leven. Christus is er de bron en uitdrukking van. Wij zijn er deelgenoten van gemaakt, maar het is in wezen één. Zowel Hij die heiligt, als zij die geheiligd worden zijn allen uit Eén.

Maar als Aäron en zijn zonen gezamenlijk zijn gewassen, wordt Aäron apart gezalfd, zonder offer, zonder bloed. Daarna wordt bij zijn zonen en hem bloed gesprenkeld op het rechteroor, op de duim van de rechterhand en op de grote teen van de rechtervoet ⁴². De gehoorzaamheid, werkzaamheid en de wandel worden zó afgemeten en beschermt door de waarde en in overeenstemming met de volmaaktheid van het bloed van Christus. Dan worden ze met bloed en met de zalfolie besprenkeld, d.w.z. afgezonderd door het bloed en door de zalving van de Heilige Geest. De wassing met water stelt het werk van de Geest van God voor in de heiligende kracht van het Woord, terwijl de zalving, de persoonlijke tegenwoordigheid van de Geest en Zijn Kracht in inzicht en macht afbeeldt - God werkende in ons.

Het bloed van Christus en de Heilige Geest verbinden ons met Christus

Het is belangrijk op te merken, dat de verzegeling met de Heilige Geest volgt op de besprenging met het bloed, niet op de wassing met water. Dit laatste is zeker noodzakelijk: we moeten opnieuw geboren worden. Maar het is niet deze reiniging op zichzelf, waardoor we in een toestand komen die God kan verzegelen. Daartoe was alleen het bloed van Christus in staat. Door dit bloed zijn we volkomen gereinigd, zijn we wit als sneeuw geworden en de Heilige Geest komt getuigen van de waarde, die God aan deze bloedstorting hecht. Daarom werden allen met Aäron besprengd. Het bloed van Christus en de Heilige Geest hebben ons met Christus verbonden, daar waar Hij is, op grond van Zijn volmaakt offer (dit was de ram

van de inwijding), en de tegenwoordigheid, de vrijheid en de kracht van de Heilige Geest.

De offers

Alle offeranden werden geofferd: de offerande voor de zonde, het brandoffer ten lieflijke reuk, de ram der inwijding (dit offer had het karakter van een dank - of vredeoffer), vergezeld door het spijsoffer. Deze offeranden worden in het boek Leviticus nader uiteengezet. Ik wil hier alleen maar hun betekenis vermelden:

Zondoffer: Christus voor ons tot zonde gemaakt, dragende onze zonden in Zijn eigen lichaam op het hout; de eerste nooddrift van de ziel.

Brandoffer: Christus gehoorzaam tot de dood. Zichzelf toewijdinge aan de heerlijkheid van Zijn Vader - maar in overeenstemming met de natuur van God, en de aanwezigheid van zonde, en dat in ons - en aan ons als behorend tot de Vader.

Dank- of vredeoffer: de onderlinge gemeenschap tussen God, de Heiland, de aanbidder en de gehele gemeente.

Spijsoffer: Christus, Die Zich overgeeft in een heilig leven op aarde, maar die beproefd wordt zelfs tot de dood toe.

We moeten opmerken, dat, toen Aäron en zijn zonen gezalfd werden, zijn zonen en hun klederen gezalfd werden met hem, dus niet hij met hen.

Alles is verbonden met het hoofd. Aäron en zijn zonen eten van de dingen, waarmede de verzoening was gemaakt.

Zodanig is ons deel in Christus, het brood van God, waardoor wij in Christus zijn en Hij in ons.

De liefelijke reuk van het brandoffer

Tenslotte komt nog - verbonden met dit priesterschap - de gedurige liefelijke reuk van het brandoffer, waarin het volk zich aan God voorstelt; de liefelijke reuk, die onafgebroken in het midden van het volk aanwezig was. Naar de werkzame kracht van dit offer, stond het volk rondom God in Zijn tegenwoordigheid.

Daar ontmoetten God en het volk elkaar. Boven de ark ontmoette God de middelaar, zonder voorhang, en gaf hem geboden voor de kinderen Israëls, in "overeenstemming met Zijn eigen volmaaktheid. Hier stelt Hij Zich op één hoogte met het volk, hoewel Hij met de middelaar spreekt. Het wonen van God in het midden van het volk wordt geheiligd door Zijn heerlijkheid. De tabernakel, het altaar, de priesters, ze zijn geheiligd en God woont in het midden van het volk, dat Hem omringt. Het is met dit doel, dat Hij dit volk uit Egypte had gebracht (vs.46); een kostbaar beeld van de heel wat betere en verhevener wijze, waarop God in het midden van ons woont ⁴³.

Merken we nog op, dat God nooit met de mens samenwoonde, voordat de verlossing tot stand was gekomen. Hij woonde niet met de onschuldige Adam, noch met Abraham, noch met anderen. Maar zodra de verlossing tot stand gebracht is, zegt God: „En ze zullen weten, dat Ik Jahweh, hun God ben, die hen uit Egypteland uitgevoerd heb, opdat Ik in het midden

van hen wonen zou" (hfdst. 29:46).

Voetnoten:

⁴² Aäron is eerst eenvoudig gezalfd met de zalfolie die op zijn hoofd werd uitgegoten. Toen werden de zonen gebracht en de ram der verzoening geslacht en van zijn bloed aan Aärons oor gestreken en daarna aan het oorlapje van zijn zonen, hun rechterduim en de grote teen van hun rechtervoet. Men zou kunnen veronderstellen, dat het slechts was op Aärons oor, maar een vergelijking met Lv.8:23 wijst uit, dat het „hun" hier in vs.20 Aäron insluit. Het grote beginsel is onze vereniging met de gezegende Heer; doch Hij was gehoorzaam tot de dood en Zijn daden, en wandel behoeften niet gereinigd te worden.

Het grote beginsel voor ons is, dat niets onze gedachten zou passeren, geen zou worden gedaan, niets in onze wandel zou geschieden, dat niet in overeenstemming is met de volmaaktheid van de wijding door Christus offerande; de waarde hiervan wordt ons toegerekend, maar hier is het de wijding, want beide vinden we in Zijn bloed.

⁴³ Hij woont in ons, beide persoonlijk en gemeenschappelijk, door de Heilige Geest, daar Christus als Mens naar de hemel is opgevaren; zodat het lichaam van de verzegelde heiligen een tempel vormt en wij zijn opgebouwd tot een woonstede van God in de Geest. Dit laatste strekt zich uit tot het gehele Christendom.

Zonder deze reiniging werkt de tegenwoordigheid van God op het geweten, niet om ons weer te laten genieten, van Zijn gemeenschap, maar om ons te overtuigen van onze verontreiniging. Christus bezat - zelfs als mens - van nature deze reinheid en Hij hield Zich staande door de woorden, uit de mond van God. Wat ons betreft, deze reinheid hebben wij van Hem ontvangen; en wij moeten ook het Woord tot onze reiniging gebruiken. Het beginsel en de maatstaf van de reinheid zijn voor ons dezelfde als voor Christus: „Wie zegt, dat hij in Hem blijft, behoort ook zelf alzo te wandelen, gelijk Hij gewandeld heeft". (1Jh.2:6).....die reinigt zichzelf, gelijk Hij rein is". (1Jh.3:3). Voor de gewone betrekkingen van het volk - gezien als een volk van aanbidders, was er de rode vaars (Nm.19). Haar as werd in levend water gedaan, d.w.z. dat de Heilige Geest het lijden van Christus voor de zonde om de mens te reinigen, door het woord toepast op hart en geweten. Dit lijden kon al zijn zedelijke en reinigende kracht hebben, sinds de as der afzondering aantoonde, dat de zonde, met betrekking tot de toerekening, door het vuur van Gods oordeel, in het offer van Christus Zelf, verteerd was. Het bloed van de vaars was zevenmaal voor de deur van de tabernakel gesprengd; dus op de plaats - zoals we zagen - waar God het volk ontmoette. Maar om God te aanbidden en te dienen, moet er de praktische wezenlijke reiniging zijn, naar de maatstaf van Christus; ten minste voor zover we dit kunnen verwezenlijken, zodat het geweten niet bezoedeld is. Dit zijn in Zijn tegenwoordigheid, en het veroordelen - van onze tekortkomingen, zijn de middelen tot onze vooruitgang. Merk op, dat de wetten van de rode vaars aantonen, dat, wat er ook gebeurde, God geen onreinheid in Zijn tegenwoordigheid kan dulden. Want eenvoudig menselijk gezien, waren er gevallen die onvermijdelijk waren.

Verklaring over EXODUS (Synopsis deel I)

Auteur: John Nelson Darby

Hoofdstuk 30 en 31

Als dan het priesterschap op deze wijze is ingesteld en de betrekkingen van het volk tot God - Die in het midden van de vergadering woonde - geregeld zijn, toont ons hfdst. 30:1-10 al dadelijk, de bemiddeling van Christus in genade (al Zijn volmaaktheden stijgen op tot God, als een welriekende reuk) en Zijn dienst om de openbaring van God in de Geest te laten schijnen (vs.7), Het volk werd met deze dienst vereenzelvigd, door de verlossing (vs.11-16). Het kon noch ingaan, noch dienen ⁴⁴; maar zij werden allen als verlost voorgesteld.

Het koperen wasvat

Dan zien we het koperen wasvat, tussen het koperen altaar en de tabernakel d.i. de reiniging ⁴⁵ voor gemeenschap met God en voor de dienst voor Hem in de tabernakel. De handen en voeten moeten gewassen worden (voor ons alleen de voeten, daar het slechts om onze wandel gaat), elke keer als men deel nam aan de dienst.

De olie en de wierook

Tenslotte hebben we nog de olie en de wierook. De welriekende olie was alleen voor de priesters. De natuur van de mens, als mens of zijn natuurlijke toestand in het vlees, kon er geen deel aan hebben. Het reukwerk is een beeld van de kostelijke reuk van de deugden (genade) van Christus; de geur van geopenbaarde Goddelijke deugden en een liefelijke reuk in de wereld in een mens. Alleen Christus beantwoordt aan dit beeld, maar wij mogen trachten uit - en door Hem daarin te wandelen.

De sabbat

De instelling en de naleving van de Sabbat ⁴⁶ was, als een teken verbonden met de tent der samenkomst, zoals dat voor elke vorm van gemeenschap tussen God en Zijn volk, het geval was geweest. Want het volk van God onderscheidt zich hierin, dat het deelt in Zijn rust.

Voetnoten:

⁴⁴ De plaatsen voor de dienst werden gezien, maar niet ons ingaan in deze plaatsen, met alles wat met het scheuren van de voorhang verbonden

⁴⁵ Het was de wassing van het water door het Woord, de reiniging (eerst van het hart) van de mens om van hem een aanbidder te maken, door de wedergeboorte door het Woord. Dit had evenwel niets met het wasvat te doen. De priesters hadden hun lichamen eerst gewassen om priesters te worden, maar de Schrift zegt niet dat ze dit moesten doen in het wasvat. Daar wasten zij hun handen en hun voeten, nadat zij door de offeranden in de priesterlijke dienst waren gekomen, toen hun lichamen al gewassen waren. Dat is, zij waren al priesters als zij hun handen en voeten in het wasvat wasten. En dan, met het oog op de praktijk, in overeenstemming met de reinheid van het goddelijke leven door de geest, was er de wassing door het Woord en in het bij-

zonder als de aanbidder in zijn wandel gefaald had. Vergelijk Jh.13. Want gemeenschap eist niet alleen de aan-neming van de persoon, maar ook de reiniging.

⁴⁶ Zie voor de Sabbat de volgende Schriftplaatsen: Gn.2:2-3; Ex.16:5,22,30; 20:8; 31:12-17; 34:21; 35:2; Lv.19:3, 30;23:3; 24:8; Nm.15:32; Dt.5:12; Nh.9:14; Js.58:13; Ez.20:12.

Verklaring over EXODUS (Synopsis deel I)

Auteur: John Nelson Darby

Hoofdstuk 32

De twee stenen tafelen en het verbond verbroken

Tenslotte geeft God aan Mozes de twee tafelen van de wet.

Terwijl God zo de kostelijke dingen, verbonden met Zijn betrekkingen met Zijn volk, ⁴⁷ voorbereide, laat dit volk dat alleen dacht aan wat ze in Mozes, het menselijke werktuig van hun bevrijding, zagen - Jahweh volkomen los. Een treurige, vroegtijdige, maar zekere vrucht van het zich verbinden tot gehoorzaamheid aan de wet, als voorwaarde voor het genieten van de beloften. Aäron valt met hen.

Waar de toestand van het volk zo is, zegt God tot Mozes, dat hij van de berg moet afklimmen en tot het volk gaan; en van dit ogenblik af, komt alles op een andere grondslag te staan. God, in Zijn raadsbesluiten van genade, heeft het volk niet alleen gezien toen het in kommer en droefheid verkeerde, maar ook in hun wegen. Ze waren een hardnekkig volk. God vraagt aan Mozes Hem te laten begaan. Dan zou Hij het volk verdelgen en van hem - Mozes - een groot volk maken. Mozes neemt de plaats in van middelaar en - getrouw aan zijn liefde tot het volk als het volk van God en aan de heerlijkheid van God in hen - bemiddelt hij in dat prachtige pleidooi, dat een beroep doet op de noodzakelijkheid de heerlijkheid van Jahweh te handhaven en op de beloften, zonder voorwaarden aan de vaders ⁴⁸ gegeven. Mozes doet dit met een zelfverloochening, die hem uitsluitend aan de belangen van deze heerlijkheid doet denken en waarbij elke gedachte aan zichzelf ver van hem is. En het be rouwt Jahweh. Het karakter van Mozes schittert hier in al zijn schoonheid en is opmerkelijk onder de karakters, die het de Heilige Geest ons liefdevol te beschrijven. De kostelijke genade van God heeft er behagen in de geloofsdaden der Zijnen en de vruchten die ze gedragen hebben, te beschrijven, al is Hijzelf de enige bron van die allen.

Maar met het verbond van de wet was het gedaan. De eerste en fundamentele schakel: geen andere goden te aanvaarden, was van de zijde van het volk verbroken. De tafelen van het verbond kwamen zelfs nooit op de eenvoudige grondslag van de wet zelf in de legerplaats. Het volk had een volkomen scheiding tussen God en zichzelf teweeggebracht.

Mozes, die God niet gevraagd had wat hij met de wet moest doen, daalt van de berg af. Zijn geofend oor, dat dadelijk de zedelijke toestand van het volk onderscheidt, hoort de onheilige en lichtzinnige vreugden. Kort daarop ziet hij het gouden kalf, dat in de legerplaats aan de tabernakel van God zelf was voorafgegaan en werpt de tafelen aan de voet van de berg stuk. En terwijl hij op de berg bij God voor het volk ijvert met het oog op Gods heerlijkheid, ijvert hij op aarde voor God tegenover het volk met het oog op dezelfde heerlijkheid. Want het geloof ziet meer dan dat God een heerlijk God is, wat door ieder redelijk mens wordt erkend. Het verbindt het volk van God met de heerlijkheid van God. Daarom rekent het erop, dat God Zijn volk in alle omstandigheden zal zegenen, met het oog op Zijn eigen heerlijkheid. Bovendien staat het geloof - ten koste van alles - op heiligheid in hen, overeenkomstig die

heerlijkheid, opdat deze niet gelasterd worde in hen, die met haar vereenzelvigd zijn.

Levi, die aan de roepstem van Mozes gehoor geeft, zegt tegen zijn broeders, de kinderen van zijn moeder: „Ik ken u niet”, (Dt.33:9) en hij wijdt zich aan Jahweh. Mozes, vol ijver, maar niet met inzicht, handelt op een wijze, die God - tot onze lering - toestaat. Hij stelt aan het volk voor de berg opnieuw te beklimmen, om te proberen voor deze zonde verzoening te doen. Hij vraagt God om hem liever uit Zijn boek uit te delgen dan dat het volk geen vergiffenis zou ontvangen. Maar God weigert. En hoewel Hij Israël spaart ter wille van Mozes' bemiddeling, en het volk onder het bestuur van Zijn geduld en lankmoedigheid plaatst, stelt Hij elk van hen persoonlijk onder verantwoordelijkheid jegens Hem, d.w.z. Hij plaatst elk persoonlijk onder de wet en verklaart dat de ziel, die gezondigd zal hebben, uit Zijn boek zal worden gedelgd.

De bemiddeling van Mozes had dus als gevolg: vergeving, wat betreft de regering van God, en om het volk onder een regering te plaatsen, welks beginselen we straks zullen zien. Maar ze was waardeloos wat betreft een verzoening, die hen beveiligen zou tegen de uiteindelijke gevolgen van hun zonde (haar gevolgen met het oog op hun eeuwige verhouding tot God), en hen onttrekken van onder het oordeel van de wet ⁴⁹. God spaart hen en beveelt Mozes het volk naar de plaats te leiden, waarvan Hij gesproken had en voegt er aan toe, dat Zijn engel met hen zou gaan.

Het verschil tussen het werk van Mozes en het werk van Christus

Laten we er in het voorbijgaan eens op letten, welk een verschil er is tussen het werk van Mozes en dat van onze dierbare Heiland! Christus daalt van de hemel neer, van Zijn woonplaats in de heerlijkheid van de Vader, om Zijn wil te doen, en Hij doet die volmaakt. En in plaats van de tafelen te vernietigen, die de tekenen zijn van dit verbond, aan welks eisen de mens niet in staat was te voldoen, draagt Hij de straf van hun overtreding. Dan, de verzoening tot stand gebracht hebbende voordat Hij teruggaat naar de hemel, stijgt Hij (in plaats van met een somber „misschien” (hfdst. 32:30) op Zijn lippen, dat door de heiligheid van God dadelijk te niet gedaan wordt) op ten hemel met Zijn kostbaar bloed, ten teken, dat de verzoening tot stand gekomen en het nieuwe verbond bevestigd is. En de waarde van dit bloed kon in de ogen van God, aan Wie Christus het aanbood, niet twijfelachtig zijn. De Gemeente heeft - helaas - de gedragslijn van Israël, gedurende de afwezigheid van de ware Mozes, maar al te zeer nagevolgd! Wat ze met eigen handen gemaakt heeft, heeft ze toegeschreven aan de voorzienige zorg van God, omdat ze iets op de aarde wilde hebben, waarop ze haar ogen kon vestigen.

Laten we nu eens zien wat er plaats vond onder het volk, van de zijde van Mozes, de getrouwe en ijverige getuige, als een dienstknecht van God in Zijn huis. Hier zien we Mozes opnieuw bemiddelen. Hij doet dit - om zo te zeggen - op een vredige, rustige en heilige wijze, door deze betrekkingen waar de barmhartigheid en de gerechtigheid van God elkaar ontmoeten in hun toepassing op Zijn regering, door het geloof af te wegen. We vinden thans bij Mozes geen verontwaardiging en heilige toorn, die zeker op hun plaats waren bij het zien van het kwaad, terwijl hij niet wist wat te doen. Want hoe kon hij de wet van God naast het gouden kalf een plaats geven?

Jahweh verklaart, dat Hij een engel zal sturen en dat Hijzelf niet in het midden van het volk

zal gaan, opdat Hij het onderweg niet zou verteren, want het is een hardnekkig volk. Maar ik zal de gebeurtenissen die met deze nieuwe bemiddeling in verbinding staan, en die treffend en belangrijk zijn, beknopt aangeven.

Voetnoten:

⁴⁷ De tabernakel had een tweeledig karakter. Het was de openbaring van de hemelse dingen (Hb.9:19-23), en het middel voor een zondig volk, om daar weer tot God te naderen. Het is belangrijk, de tabernakel ook vanuit een ander oogpunt te bezien. In de eerste plaats stelt hij de hemelen zelf voor, want Christus is niet in de tabernakel gegaan, maar in de hemel zelf. Het heelal zelf is - in zekere zin - het huis van God. Maar bovendien wordt de eenheid van de Gemeente - als hemels gebouw - door de tabernakel voorgesteld: wij zijn, Zijn huis, de woonstede van God in de Geest (Hb.3; Ef.2). Deze twee betekenissen zijn op nauwe wijze in het begin van Hb.3 aan elkaar verbonden. God heeft alle dingen gebouwd en wij zijn, Zijn woning. Hij vervult alles in allen, maar Hij woont in de Gemeente. Het is een concentrische cirkel, hoewel naar haar aard zeer verschillend. Vergelijk het gebed in Ef.1, dat deze twee dingen ook verbindt onder het hoofdschap van Christus, en nog meer onderscheiden in Ef.3. In Ef.1 zien we Christus als Hoofd, dus niet Zijn wonen, hoewel de verbinding hetzelfde is. Vergelijk Ef.4:4-6, hoewel het daar meer in de vorm is van Geest, Heer en God, dus niet eenvoudig „wonen in”. Wat het meest volledig aan de gedachte beantwoordt, is het gebed van Ef.3, waar „de breedte en lengte en diepte en hoogte” geen betrekking heeft op de liefde, maar op het gehele toneel van de heerlijkheid van God. Wij staan daar in het middelpunt om dat alles te kunnen bezien, omdat Christus - Die het Middelpunt is - in ons woont. Uit een ander oogpunt gezien, worden de Persoon en de volheid van Christus Zelf door de tabernakel voorgesteld. Want God was in Christus, en zó wordt het scheuren van de voorhang door de Apostel toegepast op het vlees van Christus, of als men wil het voorhangsel zelf. „Door het voorhangsel heen, dat is Zijn vlees” (Hb.10:20). Het is duidelijk, dat de woning van God de centrale gedachte is van deze dingen, zoals een mens woont in zijn huis, in zijn bezitting, enz.

⁴⁸ Het zich beroepen op de beloften die zonder voorwaarden aan de vaderen werden gedaan, is een algemeen beginsel, als het gaat om het algehele herstel van het volk van God. Salomo, Nehemia en Daniël gaan niet terug tot deze onvoorwaardelijke beloften, maar blijven bij Mozes staan. Het is van belang dit op te merken om de wegen van God ten aanzien van Israël te kunnen verstaan.

⁴⁹ Daarom wordt deze openbaring van God - hoewel het karakter dat hierin wordt bekend gemaakt, zó rijkelijk Gods goedheid toonde - door de apostel aangeduid als de bediening des doods en der verdoemenis (2Ko.3:3,7,9). Want, daar het volk nog onder de wet was, werd het te meer schuldig, hoe meer God genade toonde.

Verklaring over EXODUS (Synopsis deel I)

Auteur: John Nelson Darby

Hoofdstuk 33

De genade van God

God had eerst gezegd dat Hij in het midden van de kinderen Israëls zou komen om hen te vernietigen. Nu dit oordeel door de tussenkomst van Mozes is afgewend, schrijft Hij het volk voor, hun sieraden af te leggen opdat Hij zou weten, wat Hij doen zou. We zien de heilige genade van God, Die straffen moet als Hij de onbeschaamdheid van de zonde voor ogen heeft. Maar Die wil dat het volk zich van hun sieraden zal ontdoen en Hem de tijd gelaten wordt om na te denken, (om met de taal van een mens te spreken) wat Hij zal doen met de zonde van een volk, dat berouw heeft Hem te hebben verlaten.

God laat het volk evenwel niet in de steek. Mozes treedt, door een juist oordeel van zijn geweten, door de Geest, op een heilige en nauwgezette wijze, in de gedachten van God. Voor dat de tent der samenkomst is opgericht, verlaat Mozes de legerplaats geheel en vestigt er buiten een plaats voor God. Hij neemt een tent en spant haar ver van de plaats verwijderd, waar het volk een valse god had neergezet, die Jahweh moest vervangen, en Zijn heerlijkheid had veranderd in de gelijkenis van een os, die gras eet. Mozes noemt haar de „tent der samenkomst“; de ontmoetingsplaats tussen God en hen die Hem zoeken ⁵⁰.

Deze naam is op zichzelf al belangrijk, want het is niet langer alleen God, Die in het midden van een erkende vergadering is. Dat was één van de karakters van de tabernakel, zoals we al opmerkten. Als Mozes buiten de legerplaats is, maakt God bekend, dat Hij niet in het midden van de kinderen Israëls zal optrekken, uit vrees hen te zullen vernietigen onderweg, zoals Hij hen had bedreigd.

Mozes bemiddelt

Mozes begint zijn bemiddeling, nu hij een persoonlijk afgezonderde positie (de enige, die in deze omstandigheden verenigbaar was met getrouwheid tegenover God) heeft ingenomen. Maar juist omdat deze positie Mozes dicht bij God brengt - door hem meer op een bijzondere wijze in Gods tegenwoordigheid af te zonderen - heeft dit alles tot gevolg, dat hij nog hechter aan het volk wordt verbonden. En dat is het resultaat van de afzondering, als ze wordt voorgeschreven door de getrouwheid, die alleen maar de heerlijkheid van God op het oog heeft en die ons dichtert tot Hem brengt.

We moeten hier opmerken, dat God het volk aan z'n woord houdt. Het had gezegd, overeenkomstig hun geloof, of liever, overeenkomstig hun gebrek aan geloof: „Deze Mozes, die ons uit Egypteland heeft uitgevoerd“ (Ex.32:1). God zei: „Uw volk, dat *gij* uit Egypteland hebt opgevoerd, heeft het verdorven“ (Ex.32:7). Daarom zegt God tot Mozes: „*gij*“, Zich wendende tot de middelaar. Mozes zegt echter: „Uw volk“. Hoewel zichzelf van het kwaad afzonderend, houdt deze vurige kracht van het geloof God aan Zijn gezegende beloften. (32:1,7,12-34). Later echter - als het volk zijn versierselen heeft afgelegd en Mozes de positie van middelaar heeft ingenomen - zegt God in hfdst. 33:1: „Gij en het volk, dat gij uit Egypteland opgevoerd ⁵¹ hebt“. Alles hangt nu van de middelaar af.

Als nu Mozes zijn plaats buiten de legerplaats heeft ingenomen, openbaart God Zich aan hem, zoals Hij het nooit tevoren heeft gedaan. De kinderen Israëls zien God staan bij de ingang van de tent die Mozes heeft opgericht; en ze aanbidden, een ieder in de deur van zijn tent.

Jahweh spreekt tot Mozes, van aangezicht tot aangezicht, zoals een man met zijn vriend spreekt. Men zal zien, dat God - als Hij spreekt over de heerlijkheid van Mozes ⁵² (Nm.12:8) - op dit onderhoud zinspeelt en niet op de ontmoetingen op de berg Sinaï. Mozes - als middelaar van het getuigenis - gaat in de legerplaats, maar Jozua -, geestelijk hoofd van het volk (Christus in de Geest) - wijkt niet uit het midden van de tent. Dit is de plaats die wij in de geest hebben, maar het is soms moeilijk de twee dingen te verbinden.

Mozes erkend thans de opdracht die God hem gegeven had, om het volk op te voeren. Hij is hier de middelaar van wie alles afhangt. Maar hij durft er niet aan denken dat hij alleen zal moeten gaan, of niet zal weten wie met hem zal zijn. God heeft Mozes in genade volkomen erkend en nu wenst hij te weten, wie voor hem uit zal gaan. Hij vraagt dus - omdat God hem genade had geschonken (want God had het hem gezegd) - om Zijn weg te mogen kennen, de weg van God. Dus niet alleen de weg te kennen, die hem - Mozes - naar Kanaän zou leiden, maar „Uw” weg Hij wil dus God kennen en in Zijn weg en leiding genade vinden in Zijn ogen. God antwoordt dat Zijn Aangezicht zal meegaan en dat Hij Mozes gerust zal stellen (of, rust geven): twee dingen, die hij gedurende zijn reis door de woestijn nodig had. Mozes brengt dan het volk naar voren en zegt: „Doe ons van hier niet optrekken”, en „dat wij genade hebben gevonden in Uw ogen, ik en Uw volk!” Ook in deze zaak bewilligt Jahweh. En thans wenst Mozes voor zichzelf de heerlijkheid van Jahweh te zien. Maar dit aangezicht, dat Mozes en het volk zal leiden, kan God Mozes niet laten zien. Hij zal Mozes verbergen, terwijl Hij voorbijgaat, en Mozes zal Zijn achterste delen zien (33:23).

Wij kunnen God niet op Zijn weg ontmoeten, alsof we onafhankelijk van Hem waren. Alsof men ideeën of gedachten over Hem zou kunnen hebben, die niet door de openbaring van Zijn heerlijkheid en van Zijn volmaaktheden zijn gegeven. En deze openbaring vindt men in Zijn wegen. Als Hij eenmaal aan ons is voorbijgegaan, ziet men er al de schoonheid van. Wie zou b.v. van tevoren op de gedachte hebben kunnen komen van zoiets als het kruis? Nadat God dit uit zichzelf heeft gedaan, overstroomt Zijn volmaaktheid daarin onze harten.

Voetnoten:

⁵⁰ In zijn ijver voor de heerlijkheid van God loopt Mozes door het geloof, vooruit op de tabernakel, die naar Gods gedachten en voorschriften gebouwd moest worden. Deze voorschriften waren hem getoond, toen hij in gemeenschap met God op de berg was. In de grond van de zaak was er geen verschil, maar deze tent stond buiten de legerplaats. In de ogen van de mensen leek dit wanordelijk. De tent had ook niet de ornamenten en de vormen die God voor de tabernakel had voorgeschreven. God had Mozes ook met geen woord gezegd zo te doen. Evenwel openbaarde God daar Zijn tegenwoordigheid, en het geloof vond daar, wat het er kwam zoeken, n.l. een tent, waar God gezien werd en waar Hij gezocht kon worden. Het geloof openbaarde zich hier zelfs duidelijker dan toen de tabernakel overeenkomstig het voorschrift was opgericht. Toen daalde de wolkkolom neer, als een gezegend getuigenis op het geloof van Mozes.

⁵¹ Hier stelt Mozes werkelijk Christus voor, maar niet Christus buiten de legerplaats.

⁵² Het is van groot belang te zien, dat - wat ook de heerlijkheid; geweest moge zijn, waarin God Zich aan Mo-

zes, voordat het volk gevallen was, op de berg openbaarde, of de heerlijkheid die hem later geopenbaard werd als grondslag van Gods regeren - het na zijn afzondering van de verdorven legerplaats (een afzondering, door het geloof gewerkt, omdat het geweten het eiste) geweest is, dat hem het kennen van Gods wegen, de trouwelijkheid, die Mozes deze kennis verschafte, en bijgevolg de heerlijkheid, werden geschonken. Het was in deze staat van afzondering, dat dit alles verwezenlijkt werd. Een afzondering - laten we dit bedenken - die voortvloeit uit het feit, dat we ons de heerlijkheid van God bewust zijn.

Verklaring over EXODUS (Synopsis deel I)

Auteur: John Nelson Darby

Hoofdstuk 34

Twee principes

God toont nu twee beginselen: Zijn Soevereiniteit, die Hem in staat stelt in goedheid ten aanzien van de bozen te handelen opdat nog enkelen gered zouden worden, (want in gerechtigheid zou Hij het gehele volk hebben afgesneden); en de voorwaarden van Zijn bestuur, waaronder Hij het volk plaatst, Zijn karakter, zoals het in Zijn wegen ten opzichte van het volk bekend wordt.

Terwijl God voorbijging was Mozes verborgen. Maar op de stem van God, Die Zijn Naam verklaart en openbaart wat Hij als Jahweh is, neigt hij zijn hoofd ter aarde en buigt zich. Deze woorden geven de beginselen weer, die in het karakter van God Zelf - met betrekking tot het Joodse volk - zijn opgesloten; beginselen, die de grondslag vormen van Zijn regering. In deze naam wordt niet Zijn verhouding tot de zondaar voor diens rechtvaardigmaking tot uitdrukking gebracht, maar Zijn verhouding tot Israël, in verband met Zijn regering over dit volk. Barmhartigheid, heiligheid en lankmoedigheid karakteriseren Zijn wegen ten aanzien van het volk, maar de schuldige houdt Hij niet voor onschuldig. Mozes - die altijd het volk op zijn hart draagt - verlangt dat Jahweh, Die Zich zo geopenbaard heeft, in het midden van het volk zal gaan en dit, omdat het een hardnekkig volk is. Hij steunt hierbij op de gunst, die hij als middeelaar bij God had. Hoe zou hij een dergelijk volk zonder Jahweh veilig door de woestijn leiden?

Mozes vraagt vergeving en God richt een nieuw verbond op

De persoonlijke betrekkingen van Mozes met God waren volkomen bevestigd, zodat hij - op grond van zijn eigen positie - het volk, zoals het was, aan God voor kon stellen. En dientengevolge kon hij van de moeilijkheden, de zonde en de opstandige geest van het volk, even zoveel redenen maken om de aanwezigheid van God - in overeenstemming met het karakter, door Hem geopenbaard - in te roepen. Het is het ware gevolg van de bemiddeling. Maar het is buitengewoon kostelijk, te zien dat hetzelfde, dat God als grond had aangevoerd om het volk te vernietigen, of ten minste Zich ver van dit volk verwijderd te houden, nu door tussenkomst van de genade het argument wordt om Zijn aanwezigheid in te roepen ⁵³. Dit veronderstelde vergeving, en dit is ook wat Mozes vraagt. En in het bewustzijn van de zegening, die aan de Naam en het Wezen van God verbonden is, voegt hij er aan toe: „neem ons aan tot Uw erfdeel". Als antwoord op dit gebed richt God een nieuw verbond met het volk op.

De basis van dit verbond is de volledige afzondering van de volken, die God voor het volk ging uitdrijven. Het veronderstelt het ingaan van Israël in Kanaän, op grond van de bemiddeling van Mozes en de tegenwoordigheid van God in het midden van hen, als gevolg van deze tussenkomst. Aan het volk wordt bevolen, de betrekkingen die het met God heeft in de plechtige feesten, onder de zegening en bescherming van Jahweh, te onderhouden.

Het is goed de volgorde van de gebeurtenissen duidelijk voor zich te hebben, wat de positie van Mozes betreft. Hij verbrak de tafelen; op zijn oproep slaan de Leviëten hun vrienden en familieleden; en dan richt hij de tabernakel op, ver van het leger. Daar komt de wolkkolom neder (33:9). Daar werd de grond van alles gelegd. Eerst in absolute, soevereine genade en daarna in het karakter van de persoonlijke gemeenschap van Mozes. Dit was aan de deur van de tent der samenkomst buiten het leger. Dan, in hfdst. 34, gaat hij weer de berg op en daar, in déze gemeenschap zijnde, wordt er een geheel nieuw besturend verbond gemaakt, gegrond op het in bemiddeling geopenbaarde karakter van God, en wordt de wet in de ark gelegd. Principieel waren ze onder de wet teruggebracht; ware verzoening kon Mozes natuurlijk niet aanbrengen (34:10-17). Maar Israël was nooit onmiddellijk en eigenlijk onder het verbond van de wet, maar door bemiddeling onder het verbond van hfdst. 34:5-10, hoewel de geboden natuurlijk voor hen waren als hun gedragsregel. Maar dit nieuwe verbond van hfdst. 34 geeft aan, wat zij waren tegenover de wet, en vandaar, dat ze, alsof ze onder de wet waren, afvallig werden en door God verlaten voordat ze de wet ontvingen, en Mozes en de wolk van Gods tegenwoordigheid buiten de legerplaats waren. Die Jahweh zochten gingen uit. Volkomen afscheiding van elke vermenging met het afgodische volk en heiliging karakteriseren het nieuwe verbond van hfdst. 34. In hfdst. 23 wordt hun gezegd, de altaren van de volkeren te vernietigen en Jahweh te dienen, Die deze volken voor hen zou uitroeien. Maar het verbond wordt niet zo gekenmerkt. Het is van belang te zien, dat God Zich a.h.w. terugtrekt in Zijn soevereine genade om hen te sparen.

Maar dit was in de deur van de tent en met Mozes alleen; het verbond van de regering in genade was hierop gegrond. Dat was op de berg. Het volk stond slechts op die grondslag. Er was geen ware grond van gemeenschap. De wet, die daarvoor moest dienen, was verbroken en er was geen verzoening geschied; dat kon ook niet. Mozes had een bijzondere openbaring van genade, Maar dit schijnt persoonlijk te zijn geweest en wordt niet vermeld.

Ik heb tamelijk lang bij deze gesprekken van Mozes met God stilgestaan, omdat (en het is zeer belangrijk dit op te merken) Israël nooit het beloofde land binnenging onder het verbond van Sinaï, d.w.z. alleen onder de wet (want dit alles geschiedde bij de berg Sinaï), want die was onmiddellijk verbroken. Het was door de bemiddeling van Mozes, dat zij de weg weer vonden om het land binnen te gaan.

Weer onder de wet, maar een regering in genade en lankmoedigheid

Toch worden ze weer onder de wet geplaatst. Maar er wordt aan toegevoegd, dat Israël in lankmoedigheid en genade geregeerd zal worden. In Dt.10:1 zien we, dat het er niet meer om gaat de wet openlijk in de legerplaats - waar God was onteerd - in te voeren. Ze moest in de ark worden gedaan, naar het vooraf bepaalde plan van God ⁵⁴, ten einde het volk - niettegenstaande zijn ellendige staat - te veroorloven tot God te naderen. Maar alleen buiten de tent der samenkomst tot aan het koperen altaar.

Mozes blijft op de berg bij Jahweh. Waar God Zichzelf geopenbaard had, was er genoeg in de beschouwing van wat God is. Hij behoefde zich nu niet bezig te houden met de voorschriften over de verschillende delen van de tabernakel, maar met God, in overeenstemming met de openbaring, die Hij van Zichzelf had gegeven. Hij at niet en hij dronk niet. Hij bevond zich in een bovennatuurlijke toestand, waarop het vlees (afgezonderd als hij in zekere zin was van

het mens zijn) ⁵⁵ geen invloed kon hebben. Jahweh schrijft dan opnieuw Zijn wet, op de tafelen, die Mozes had gemaakt. Maar het gevolg van de gemeenschap van Mozes met God wordt geopenbaard: als Mozes van de berg afdaalt, glinstert zijn aangezicht. Maar hier was het een uiterlijke en met de wet in verband staande heerlijkheid, geheel verschillend van de heerlijkheid van Jahweh Zelf in de Persoon van de Heer Jezus. Israël kon dan ook zijn ogen niet op het aangezicht van Mozes gevestigd houden. Onze positie is een geheel andere. Voor ons bestaat geen voorhang meer, en wij aanschouwen de heerlijkheid van de Heer met een onbedekt gezicht, d.w.z. zonder sluier. De heerlijkheid wordt nu niet toegepast om de wet - ten opzichte van het geweten - kracht bij te zetten.

De heerlijkheid van God op het gelaat van Mozes

De heerlijkheid op het gelaat van Mozes deed dit en als gevolg hiervan kon het volk ze niet verdragen ⁵⁶ noch als gevolg de typen van de genade verstaan. De wet, (als maatstaf van de menselijke gerechtigheid) verbroken zijnde en als grond voor de gemeenschap met God weggenomen en in de ark gelegd, veranderden zij de beelden van genade in wet, zoals mensen dat altijd doen.

De heerlijkheid die wij zien, is het bewijs van het wegdoen van de zonden en van de goddelijke gerechtigheid, want ze wordt in Hem gezien, Die onze zonden droeg en Die ons gerechtigheid geworden is. Wij zijn veeleer in de positie van Mozes, toen hij in het allerheiligste inging.

Voetnoten:

⁵³ Wij kennen dit: mijn zondigheid moest voor God de reden zijn om mij prijs te geven. Maar nu ik in genade sta, kan ik het voor God bepleiten als een reden (gezegend zij Zijn Naam) om met mij te gaan; nooit zou ik overwinnen en veilig door de woestijn komen, als Hij niet met mij was. Zeer zeker is het vlees nog in ons. Maar er is een wondere genade. Niets toont duidelijker het verschil tussen rechtvaardige vergeving en genadige regering, dan dit gedeelte van Israëls geschiedenis. God vergeeft, maar reinigt hier niet de schuldige - daar er nog geen verzoening aangebracht was, hoewel hier ongetwijfeld, zelfs in de uitvoering van de regering, alles hierop gegrond was.

⁵⁴ Zo ook Christus, Die - hoewel Hij van voor de grondlegging van de wereld voorgekend was - toch tot later bewaard is (zie 1Pt.1:20). Hij werd niet eerder als het ware verzoendeksel (zoenoffer) geopenbaard, dan nadat de wet was gegeven en de mens onder de wet gefaald had. De wet bestaat nu alleen maar als uiting van de grote erkende beginselen van de gerechtigheid, die van de mens geëist worden, maar die voor de gelovige verborgen en begraven zijn in Christus, Die aan de troon van God Zijn karakter geeft. Maar eerst moesten deze - voor de mens zo gevreesde - tafelen van de volmaakte, maar onverbiddelijke wet van God, verbroken en daarna verborgen worden. God zal deze wet, in de laatste dagen in het hart van Israël, dat Hem eens zo ontrouw was, graveren!

⁵⁵ Hier zien we evenwel de voortreffelijkheid van de Heer Jezus, Die de voorrang dient te hebben in alle dingen. Mozes - die als mens ver van God verwijderd is - wordt van zijn natuurlijke toestand gescheiden om tot God te naderen. Christus, Die van natuur dicht bij God verkeerde, ja meer nog dan dichtbij, scheidt Zichzelf af van de natuur, om - in het belang van de mens - met de tegenstander te doen te hebben.

⁵⁶ Ze had het karakter van een eis aan het volk; een eis, die met de wet van de berg naar beneden kwam, zodat zij de voorafschaduw van Christus niet konden aanschouwen, toen die te voorschijn trad (zie 2Ko.3). De gehele positie is van het grootste gewicht. Op grond van de wet, d.w.z. van de verantwoordelijkheid van de mens, was alles verloren, God trok Zich terug in Zijn eigen soevereiniteit, terwijl Mozes op grond van Gods onvoor-

waardelijke beloften voor Israël pleitte. Israël werd onder de regerende naam en handelingen van God geplaatst, sindsdien ook Christus, zoals zij dit tot op de huidige dag zijn; allen hebben zij de belofte en de genade verworpen.

Verklaring over EXODUS (Synopsis deel I)

Auteur: John Nelson Darby

Hoofdstuk 35-40

De genade van God die de middelaar tot stand heeft gebracht

Na het gebod in hfdst. 34 om van de naburige volken afgezonderd te blijven, vinden we in hfdst. 35 een ander gedeelte van de voorschriften van Mozes, die hij, nadat hij van de berg was afgedaald, aan het volk gaf. Deze voorschriften hebben geen betrekking op de zekerheid, dat het volk het land zal binnengaan, noch op het gedrag, dat hun als begenadigden betaamt, namelijk, dat ze zich van alles zullen onthouden, wat de terugkeer van de zonde mogelijk zou kunnen maken, nu ze de voorrechten van de genade bezitten en ervan genieten. Maar Mozes spreekt tot hen over het deel van het volk onder de invloed van die gemeenschap, die de middelaar - als hoofd van de genade - tot stand heeft gebracht. De sabbat wordt voorgeschreven ⁵⁷ en bovendien wordt het volk, aan hetwelk de genade was geopenbaard, bemoedigd om zijn vrije wil en zijn vrijgevigheid in alles wat de dienst van God betrof, te tonen. We vinden dan ook de Geest van wijsheid en gave in de dienst, en God stelt hen aan, die Hij meer in het bijzonder voor het werk heeft aangewezen. Het volk geeft van ganser harte gevolg aan de uitnodiging, die Mozes tot hen richt. Men brengt meer dan er nodig is. En iedere wijze man wijdt zich aan het werk, waarvoor hij met een gave toegerust was, en Mozes zegent hen.

De tabernakel opgericht en daarna met olie gezalfd

Zó wordt de tabernakel opgericht, en alles op zijn plaats gesteld, precies zoals God dat had geboden. Daarna wordt alles met olie gezalfd.

Zó werd ook Christus gewijd en met de Geest en macht gezalfd. En bovendien, terwijl Christus alle dingen moest verzoenen - vrede gemaakt hebbende door Zijn Bloed (Hij was het toch, Die eerst is nedergedaald en Die daarna is opgevaren om alle dingen met Zijn aanwezigheid te vullen, naar de kracht van de verlossing in gerechtigheid en Goddelijke liefde) - was het nodig, dat de zalving van de Heilige Geest de heilzame werking van deze kracht in verlossing overal uitdroeg. Daarom moest de tabernakel met bloed besprengd worden. Deze zalving stelt de kracht voor van de tegenwoordigheid van de Heilige Geest en dus niet de wedergeboorte. God neemt door Zijn heerlijkheid bezit van de tabernakel en de wolkkolom - bewijs van Zijn aanwezigheid en bescherming - wordt de gids van het thans begenadigde volk. Het volk is gezegend en zeer verheugd, omdat het zich onder het bestuur en de leiding van God bevindt en tegelijkertijd Zijn woning en Zijn erfdeel is. Maar alles hangt nog af van menselijke gehoorzaamheid, van de gehoorzaamheid van het volk. En ook de verzoening, hoewel in type geopenbaard, was nog niet in werkelijkheid tot stand gebracht.

Voetnoten:

⁵⁷ Telkens als er een of ander beginsel met betrekking tot de verhouding tussen het volk en God gevestigd wordt, wordt de Sabbat genoemd. Het is het voorgestelde einddoel van elke betrekking van God met Zijn volk, dat het volk ingaat tot de rust van God. Men moet er op letten, dat, hoewel het volk inderdaad onder de wet geplaatst is, het beginsel van de tafelen, die opnieuw gemaakt zijn, de wet na de voorgestelde vergeving en

barmhartigheid van God was. En dit is precies het terrein, waarop de Christenen van onze dagen zich willen begeven. Ze willen na de genade en barmhartigheid de wet invoeren. Maar de Apostel Paulus noemt dat: de bediening des doods en der verdoemenis. De eerste keer, dat Mozes op de berg klom, schitterde zijn aangezicht niet, en het is hierop, dat de apostel zinspeelt in 2Ko.3.

EINDE EXODUS